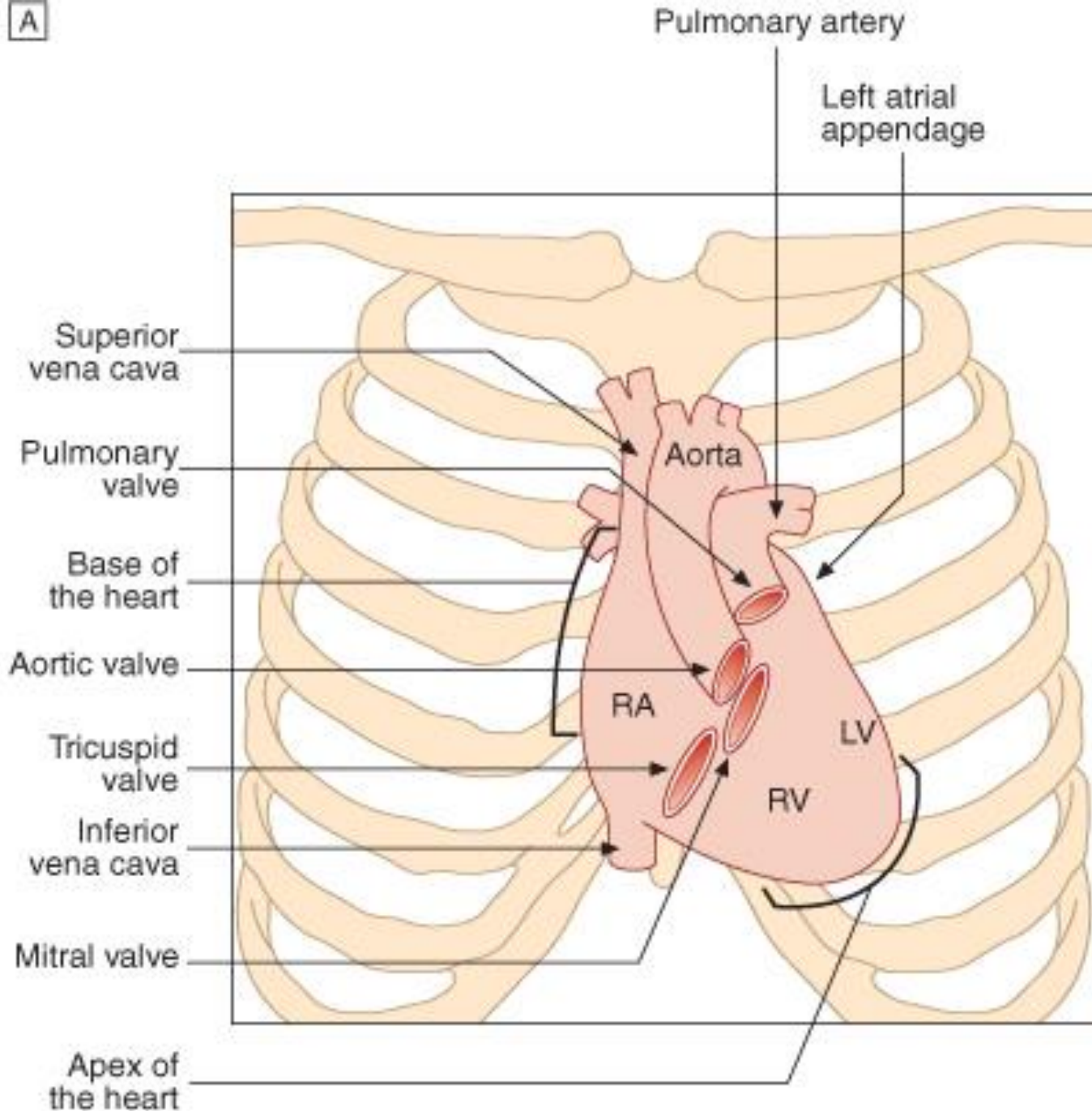

A

Ischemická choroba srdeční

Koronární složka – akutní, chronické
omezení(zástava) průtoku

Myokardiální složka – ischemie,
nekróza

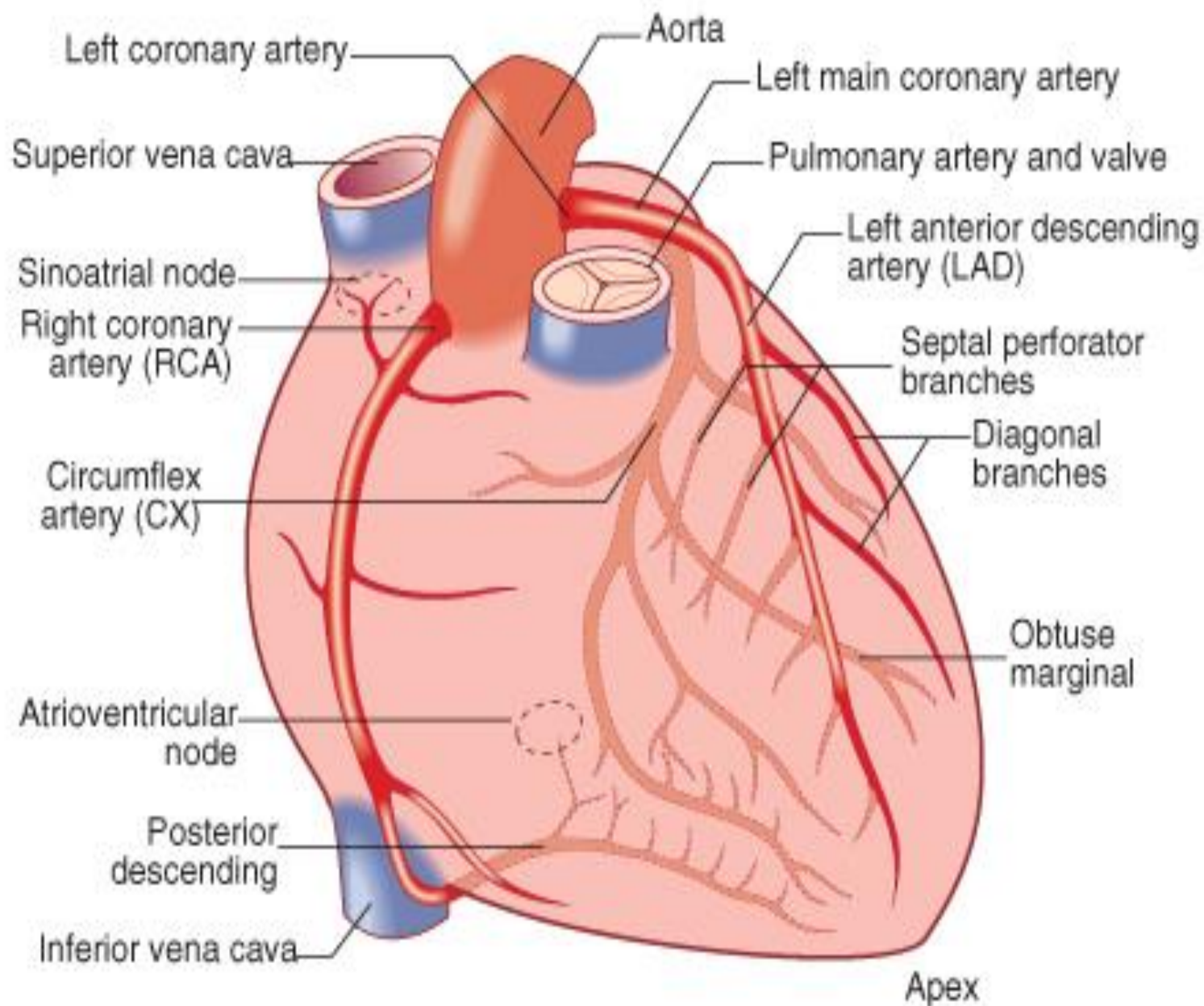
Etiologie

- AS postižení x kolagenózy, fixní stenóza
- Spazmy koron.tepen – dynamická stenóza
- Hypertrofie myokardu – HT, Ao stenóza, HKMP
- Syndrom X – onemocnění malých tepen

Anatomie

- A. coronaria sin.(ACS,LCA) – RIA, RC
a.coron.dx(ACD,RCA)
- RIA - přední stěna LK, septum-50% myokardu
LK, PRTw, přední svazek LRTw
- RC - laterální a zadní stěna srdce, v 10%
atrioventrikulární uzel
- ACD - PK, spodní stěna LK, v 90%
atrioventr.uzel, dorzální část interventr.septa,
zadní svazek LRTw

A

Fyziologie

- Koron. řečiště – 5% MSV
- Spotřeba O₂ v myokardu – 12% - extrakce O₂ z kapil. krve – mnohem vyšší
- Průtok – 75% v diastole
- Hlavní faktor průtoku – aktivní tonus koron.tepen – lokální tenze O₂, koncentrace metabolitů, sympatoadren.aktivita, noxy

Rizikové faktory

Neodstranitelné

Věk

Pohlaví

Rodinná zátěž

Odstranitelné

Hlavní

DLP, kouření, HT

Vedlejší

DM, obezita,
těl. inaktivita, stress,

Incidence ICHS

- 5-10 případů/rok/1000 obyvatel
- Úmrtnost – 2-3 úmrtí/rok/1000 obyvatel
- Úmrtnost na KV choroby 50-57% celk. úmrtnosti

Dělení ICHS

Bolestivé formy

AP - námahová

AKS

AP - nestabilní

Prinzmetalova AP

IM (20% nebol.)

Nebolestivé formy

Němá ischemie

Srdeční selhání

Arytmie

Náhlá smrt

Bolestivé formy ICHS

Stabilní AP

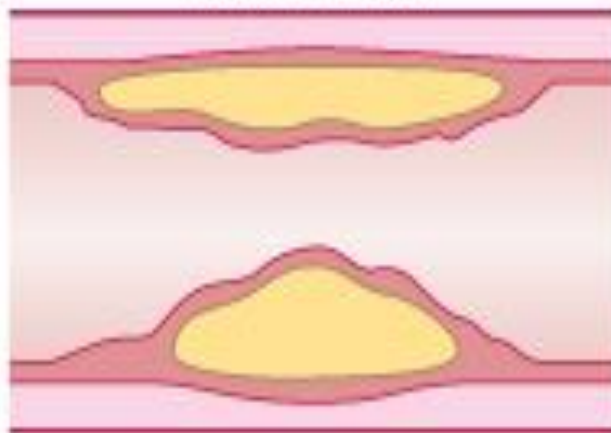
Bolest za hrudní kostí – tělesná námaha

CCS I – AP při více než běžné zátěži

II – AP při běžné zátěži

III – AP při méně než běžné zátěži

Stable angina

Unstable angina

Pathophysiology

- Fixed stenosis

- Dynamic stenosis

Clinical features

- Demand-led ischaemia
- Related to effort
- Predictable
- Symptoms over long term

- Supply-led ischaemia
- Symptoms at rest
- Unpredictable
- Symptoms over short term

Risk assessment

- Symptoms on minimal exertion
- Exercise testing
  - Duration of exercise
  - Degree of ECG changes
  - Abnormal BP response

- Frequent or nocturnal symptoms
- ECG changes at rest
- ECG changes with symptoms
- Elevation of troponin

Němá ischemie myokardu

Objektivní průkaz ischemie

Ekg, scintigrafie, echocg

Bez subj. symptomatologie

Diagnostika chronické ICHS

- Zátěžové testy – ekg, echocg, radioizotopy

Diferenciální diagnostika ICHS

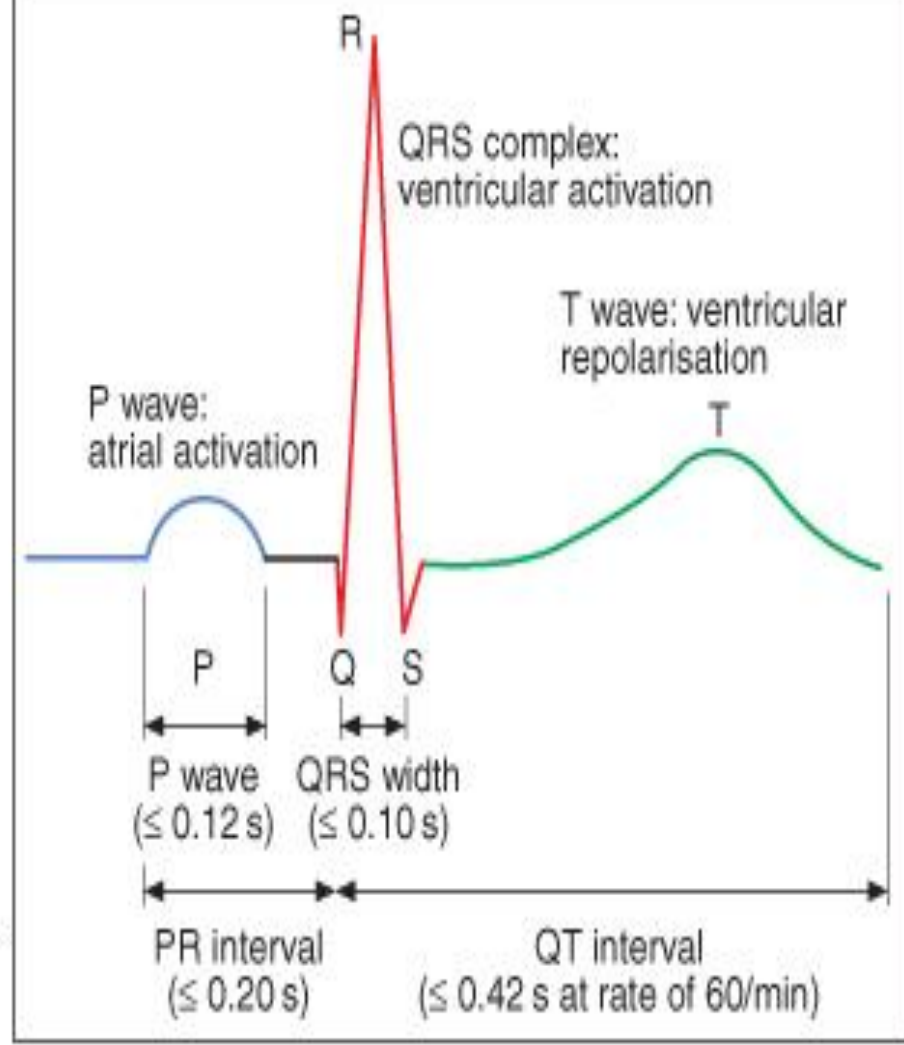
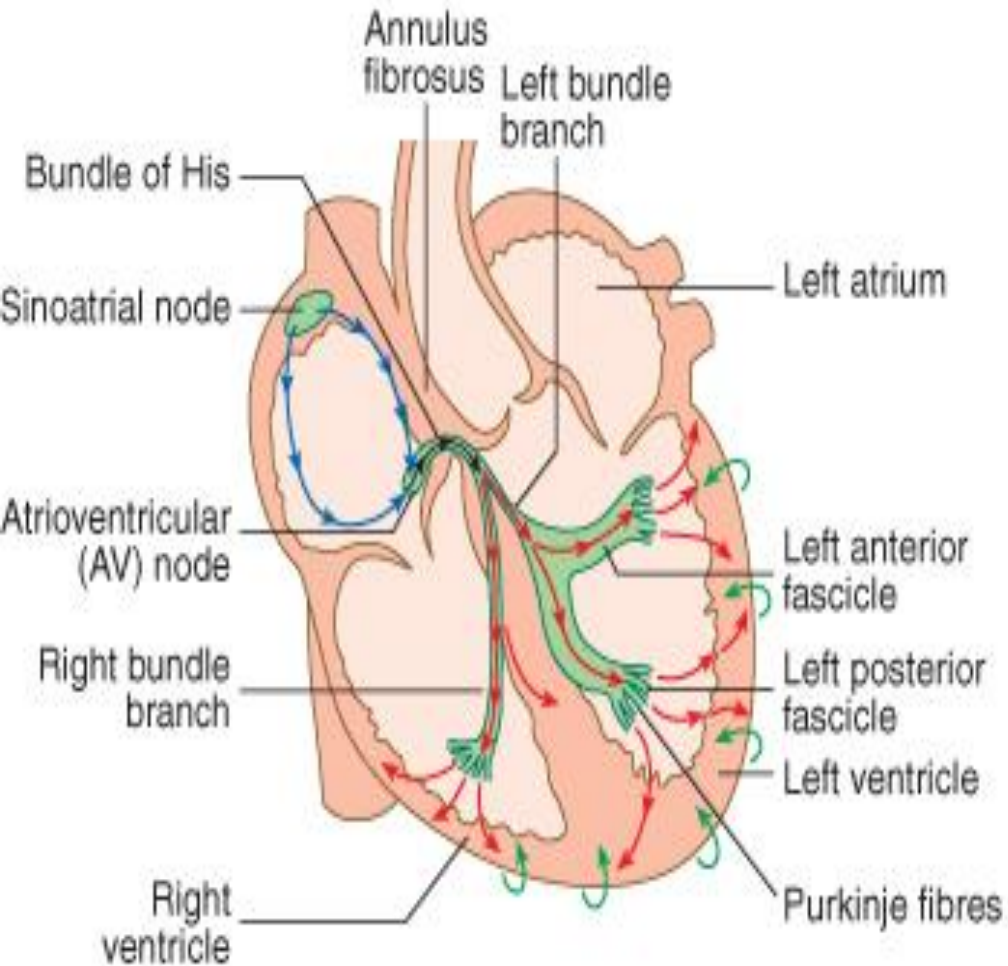
Zaživací trakt

Neurotický původ

Vertebrogenní

Pleurální

Disekující aneurysma aorty

Prevence ICHS

- Primární – zabránit vzniku ICHS
- Sekundární- zabránit progresi onemocnění a vzniku komplikací
- Léčba DLP, DM, HT, redukce hmotnosti, zákaz kouření, zdravá výživa, pravidelná fyzická aktivita

Léčba chronické ICHS

- Redukce rizikových faktorů ICHS, změna životního stylu a pravidelný tělesný pohyb
- Medikamentózní léčba
- Revaskularizace myokardu.

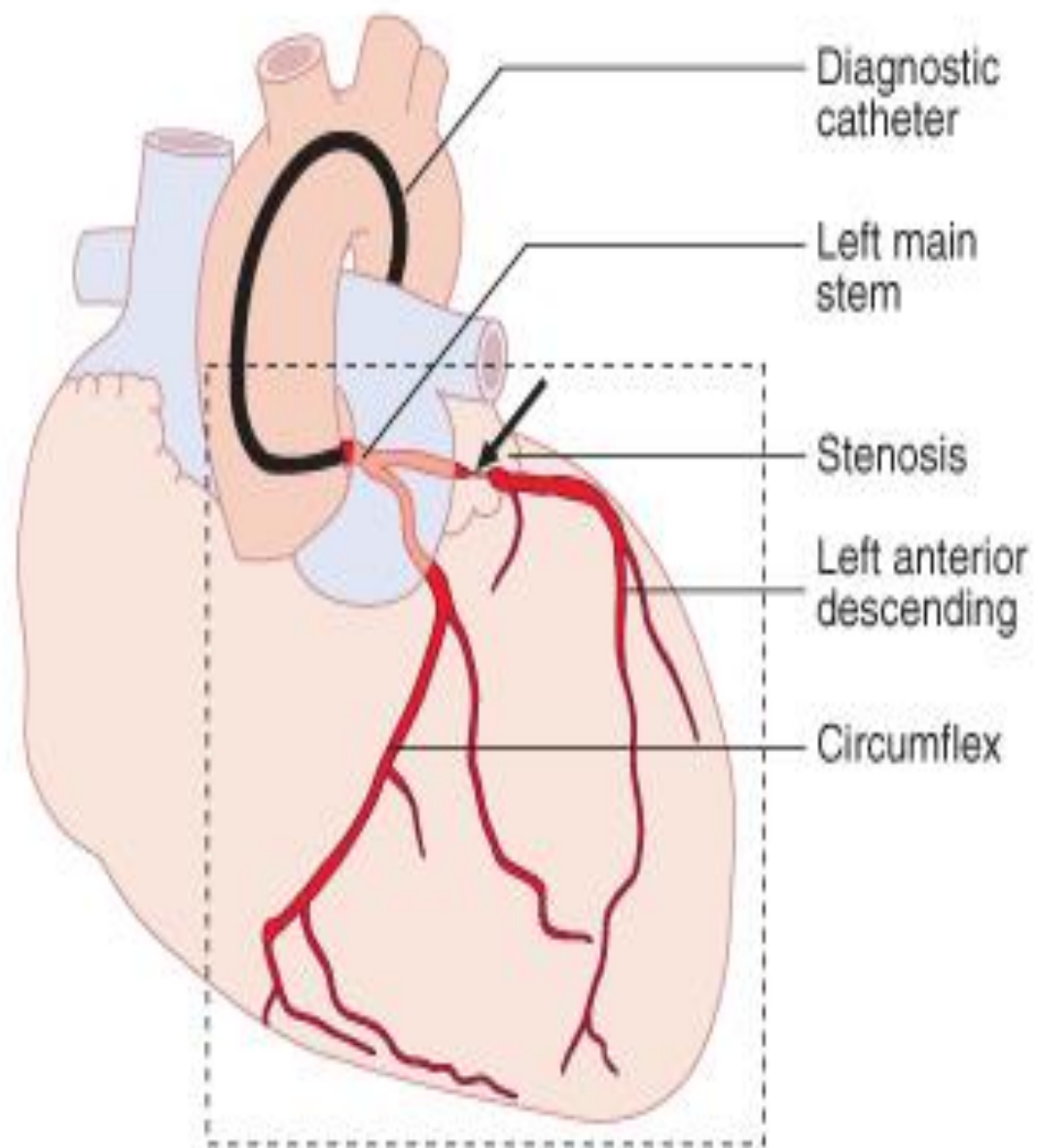
Léčba medikamentózní

- Antiagregancia – ASA, Clopidogrel
- Beta-blokátory – antiischemický, antianginózní, antiarytmický účinek
- Blokátory reninangiotenzinového systému- ACE-inhibitory, sartany (AT1-blokátory) – antiischemický, antianginózní účinek
- statiny

Revaskularizace

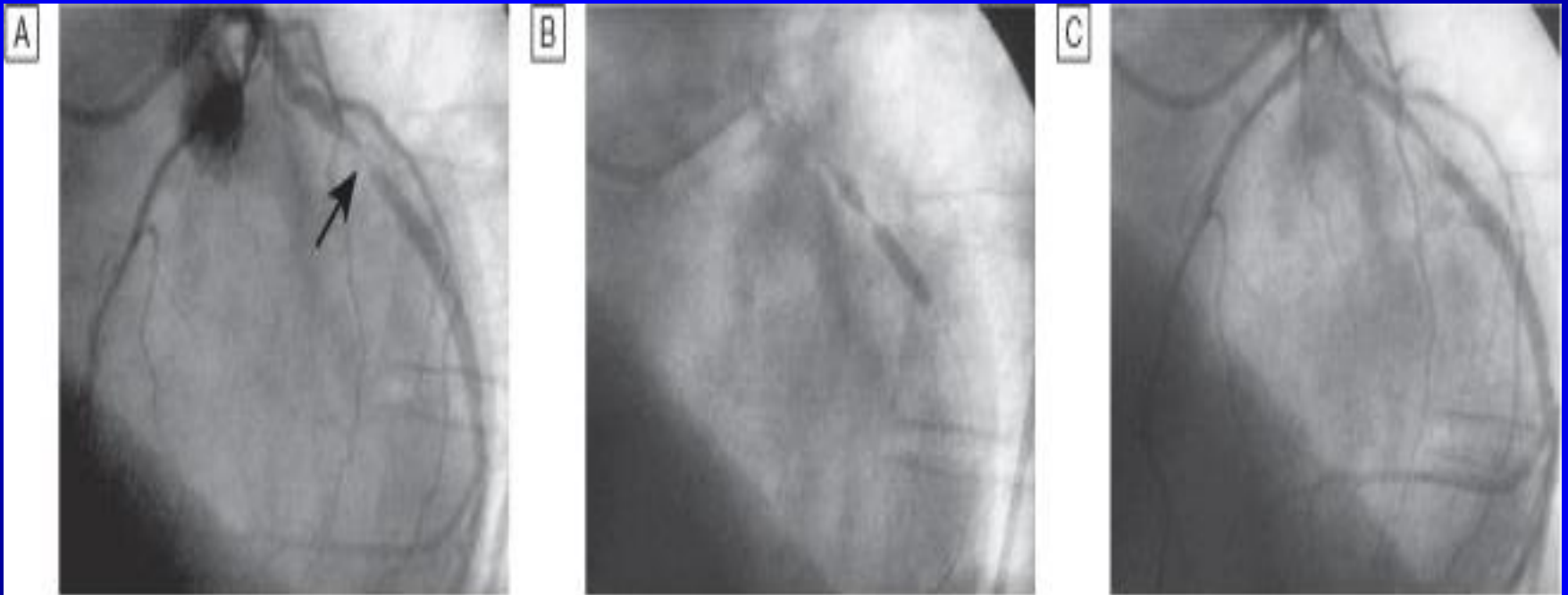
- AP III-IV. Stupně, II.st.- mladší, aktivní
- PCA – 1-2 tepny, implantace stentu
- Aortokoronární přemostění – bypass – vícečetné postižení koronárních tepen

B

A

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

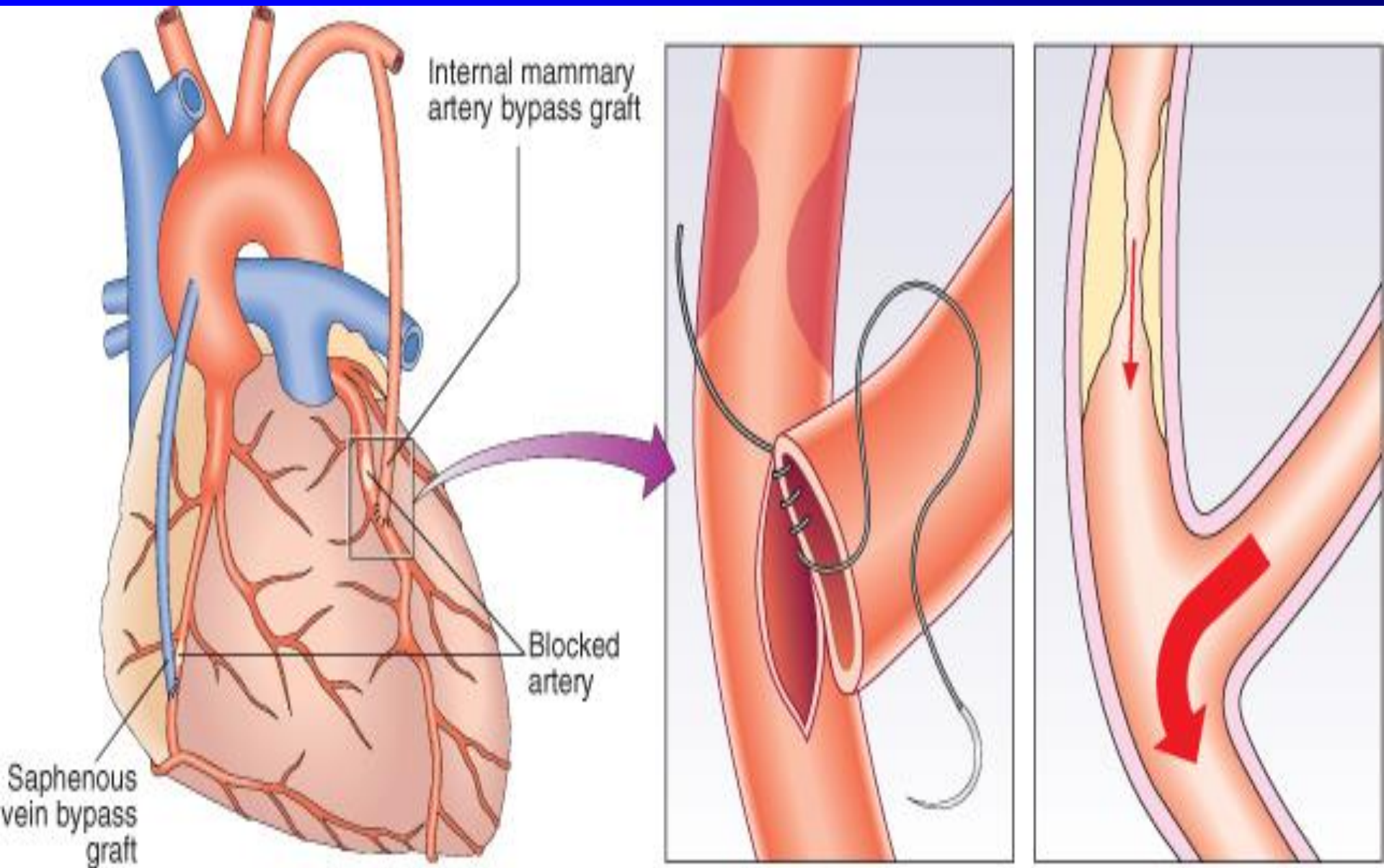
G

H

Akutní koronární syndrom

Nestabilní AP

- Definice – nepoměr zásobení x utiliace O₂
- Nestabilní ateromatozní plát
- AP čerstvě vzniklá
- AP s náhlým zhoršením
- AP klidová
- Diagnostika – anamnéza bolestí na hrudi, pomalejší ústup po NTG, bolesti častější, delšího trvání

Objektivní nález

- Chudý či negativní
- Zchvácený, zpocený, anxiózní, tachykardie, hypertenzní reakce
- Rozlišení mezi nestabil. AP a IM při fyzikálním vyšetření nemožné
- Urgentní odeslání na JIP

Diagnostika

- EKG – mimo záchvat ekg normální, st.p. IM staršího data, arytmie
- Při záchvatu – deprese či elevace ST

Laboratoř –
fyziol.hodnoty

CK, CKMB, AST, ALT

Troponin T a I

Myoglobin

Koronarografie

Léčba nestabilní AP

farmakologická a intervenční

- Analgetika včetně opiátů, inhalace O₂
- Antikoagulancia – kontinuální heparin, nízkomolekulární heparin – nadroparin, enoxaparin, dalteparin
- Antiagregancia – ASA 400 mg, Clopidogrel 75 mg
- Nitráty i.v., BB, kalciové blokátory
- PCA + implantace stentu, optim. do 24 hod.

Akutní infarkt myokardu

Definice

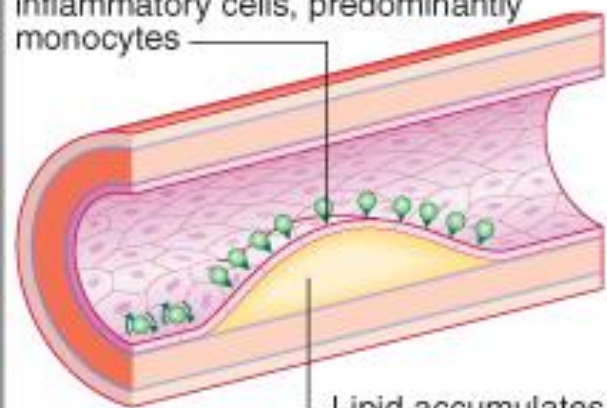
ložisková nekróza
myokardu

Přísun živin, O₂ x
metabolické nároky
myokardu

- **Etiopatogeneze**
akutní trombotický
uzávěr nad rupturou
nestabil. as plátu
- **EKG: AIM s ST**
elevacemi a bez ST
elevací

Early atherosclerosis

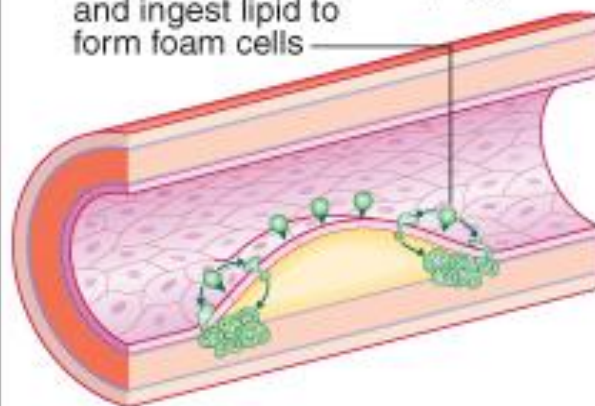
Activated endothelial cells express adhesion molecules and recruit inflammatory cells, predominantly monocytes

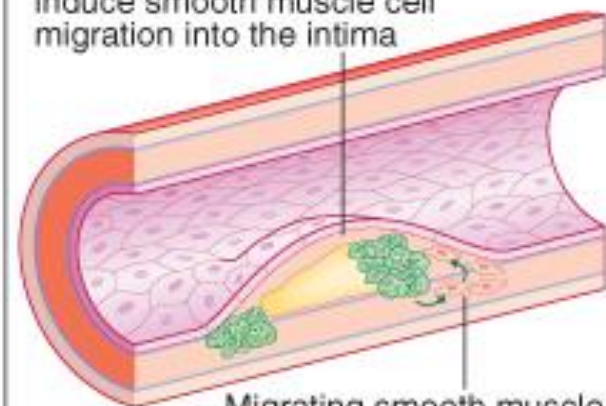
Lipid accumulates in intimal space

Abnormal endothelial cell function

Monocytes migrate into intima, differentiate into macrophages and ingest lipid to form foam cells

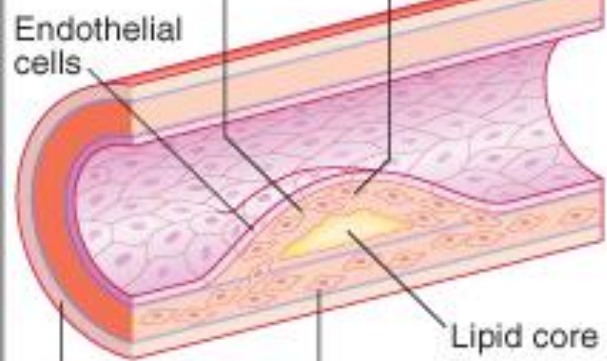
Cytokines and growth factors produced by activated macrophages induce smooth muscle cell migration into the intima

Migrating smooth muscle cells change from contractile to repair phenotype

Stable atherosclerotic plaque

Fibrous cap (smooth muscle cells and matrix) Intimal smooth muscle cells (repair phenotype)

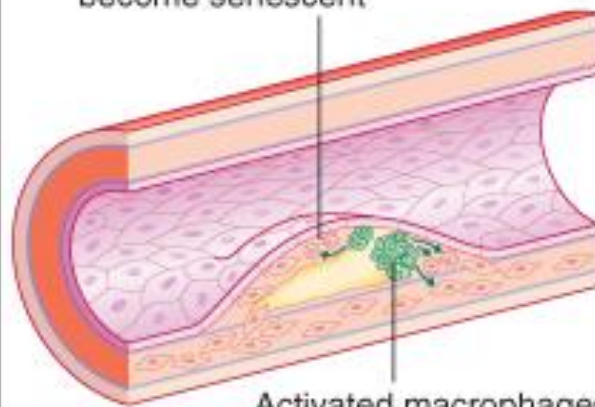
Endothelial cells

Lipid core

Adventitia Medial smooth muscle cells (contractile phenotype)

Advanced atherosclerosis

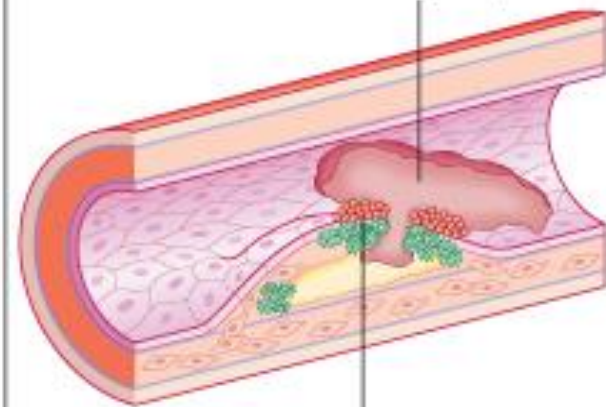
Intimal smooth muscle cells become senescent

Activated macrophages induce intimal smooth muscle cell death and degrade matrix in the fibrous cap

Unstable coronary artery disease

Thrombus forms and extends into the lumen and the plaque

Platelets aggregate at site of rupture/erosion

Diagnostika AIM

Intenzivní dlouhodobá
bolest

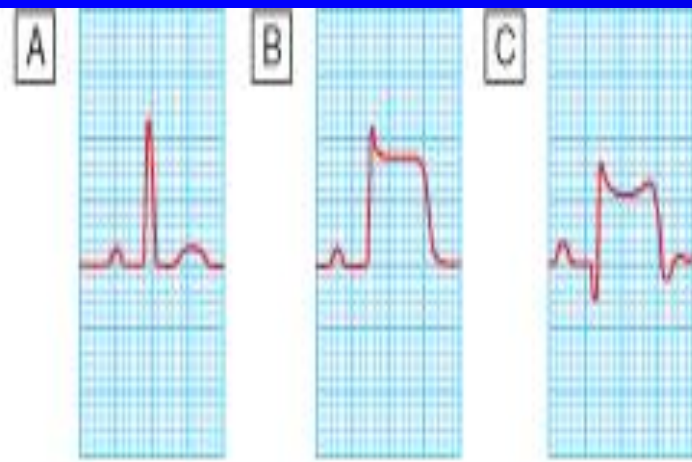
Propagace

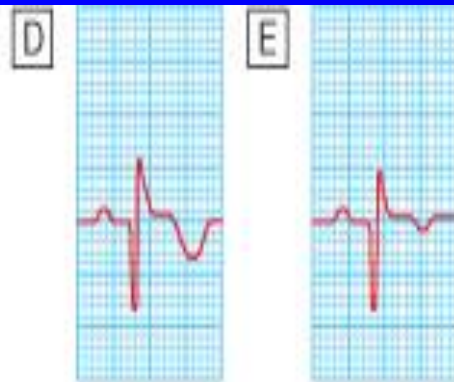
- Náhlý prudký začátek (60%)
- Pocení
- Tachykardie x bradykardie
- Vagová reakce-nausea, zvracení
- Úzkost

Laboratoř

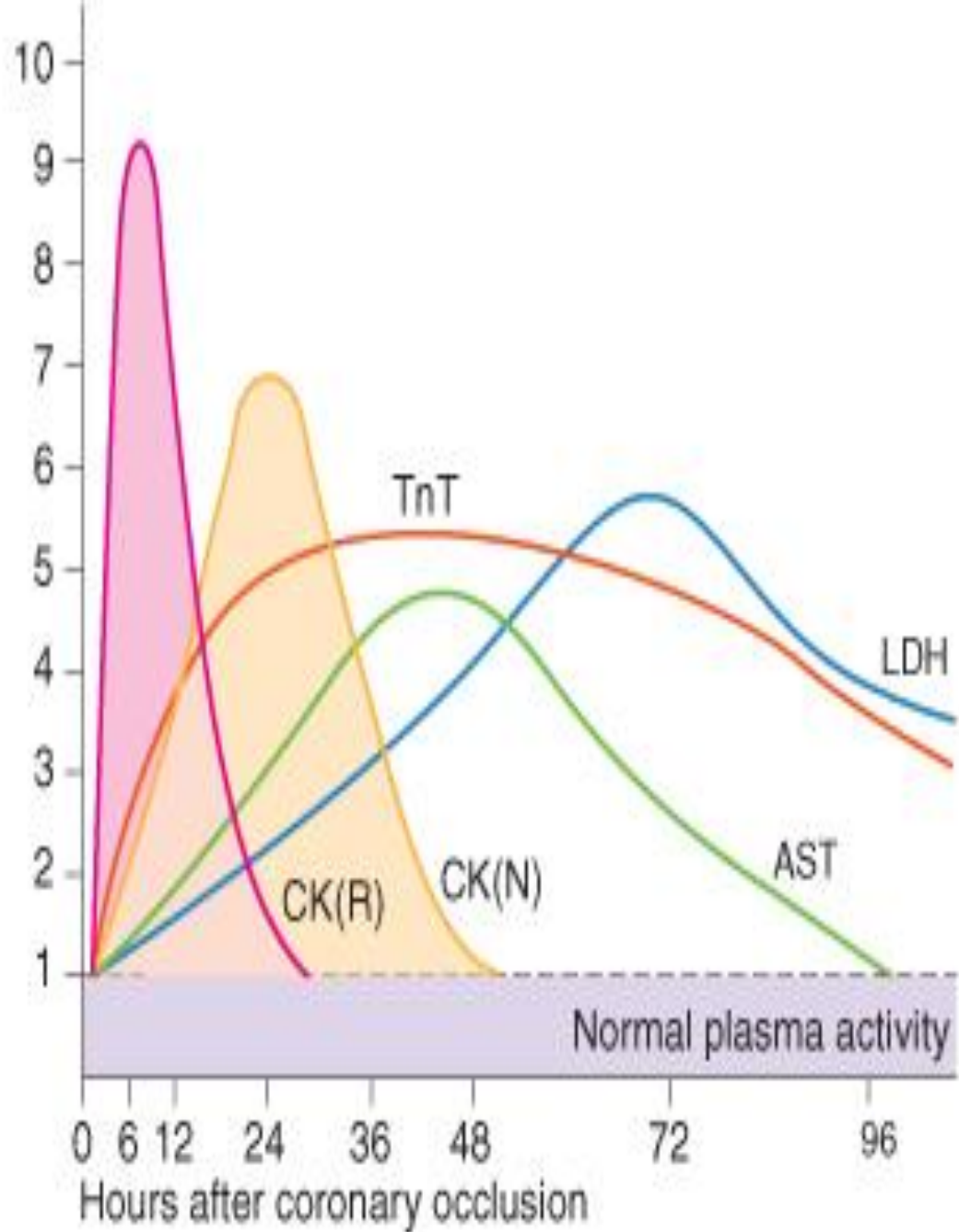
- Zvýšení kardiálních enzymů-TPN,CK,CKMB,AST,LD
- EKG: hrotnaté T, elevace ST, Pardeeho vlna, koronární symetricky negat.T

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

Diferenciální diagnostika AIM

Bolest

Plicní embolizace,

ao disekce,

pneumotorax, pleuritida,

perikarditida,

onem. jícnu, Tietzův sy, vert.alg.sy

Bolesti z oblasti břicha

Diferenciální diagnostika AIM

EKG

Akutní perikarditida

Akutní myokarditida

Nestabilní AP

Hyperkalémie

Chronická BLRTw

Plicní embolie

Biochemické změny

Myokarditida

Akutní srdeční selhání

Plicní embolie

Základní vyšetření AIM

- Anamnéza
- Fyzikální vyšetření
- EKG
- Biochemické ukazatele
- Hematologické ukazatele
- RTG srdce a plic
- Echokardiografie

Léčba AIM – obecné zásady

Zachování nepoškozeného myokardu

Minimalizace mortality a komplikací

Snížení výskytu srdečního selhání

Okamžitý transport do nemocnice – angiolinka

Okamžité a dokonalé utlumení bolesti

Fentanyl s.c, i.v. 2-3 ml

ASA 400-500 mg, nitráty

Léčba AIM s elevacemi ST (STEMI)

Zabránit vzniku rozsáhlé srdeční
nekrózy

Zkrácení přednemocniční fáze

Rozhodující již první minuty po
uzávěru

Kritické období asi 48 hodin

Časové rozdělení léčby AIM

Přednemocniční fáze

Krátkodobě působící
opiáty

Sedativa

ASA

Nitráty

Nemocniční fáze

Otevření uzavřené tepny
do 12 hod. PTCA,
PCI

při bolestech

Elevace ST více než 1
mm ve 2 svodech

Čerstvá blokáda

Tawarova raménka

Primární PCI

Urgentní PCI infarktové tepny v 12 hod.

Bez předchozí trombolýzy

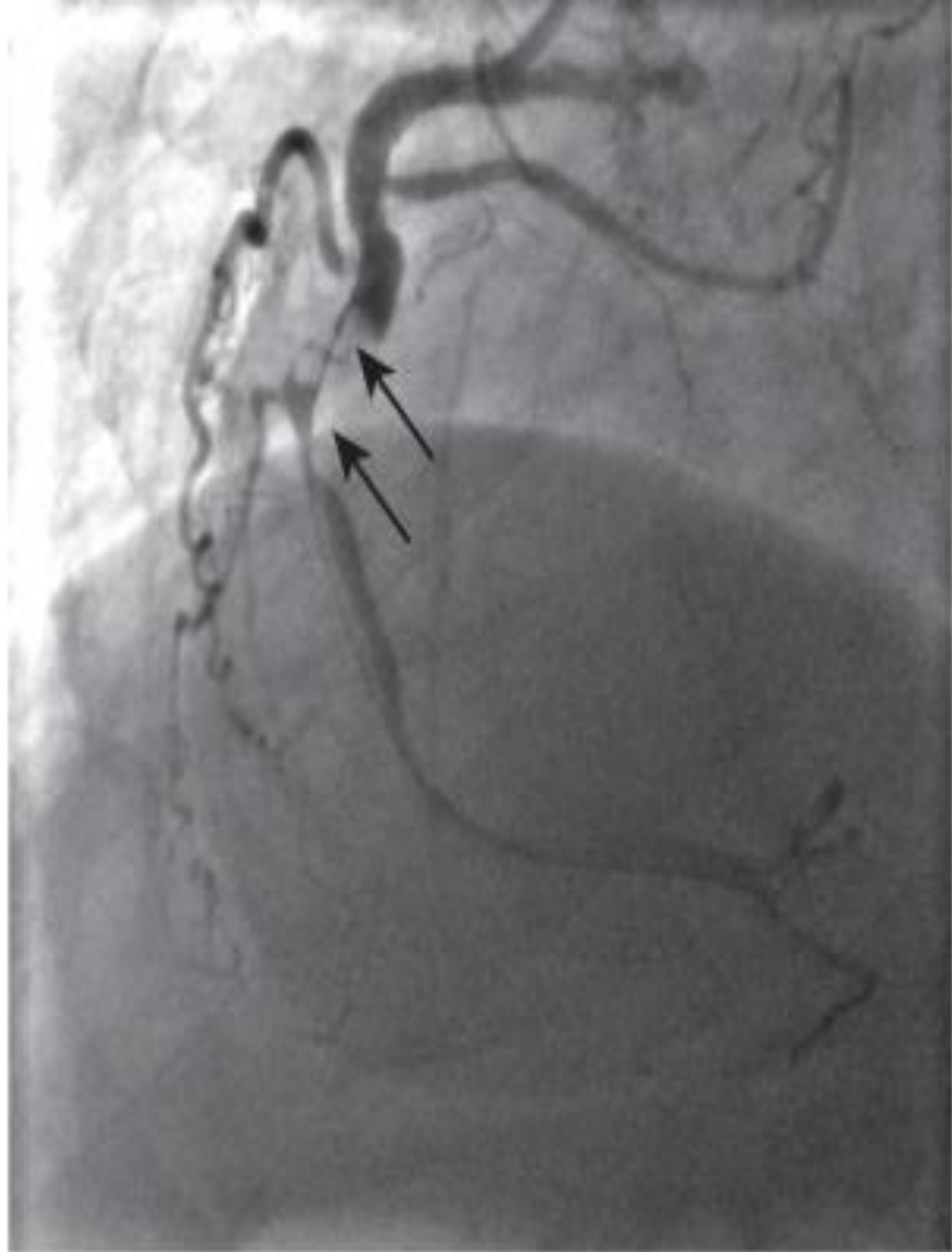
ASA p.o., i.v.,

Clopidogrel 4 tabl. A 75 mg

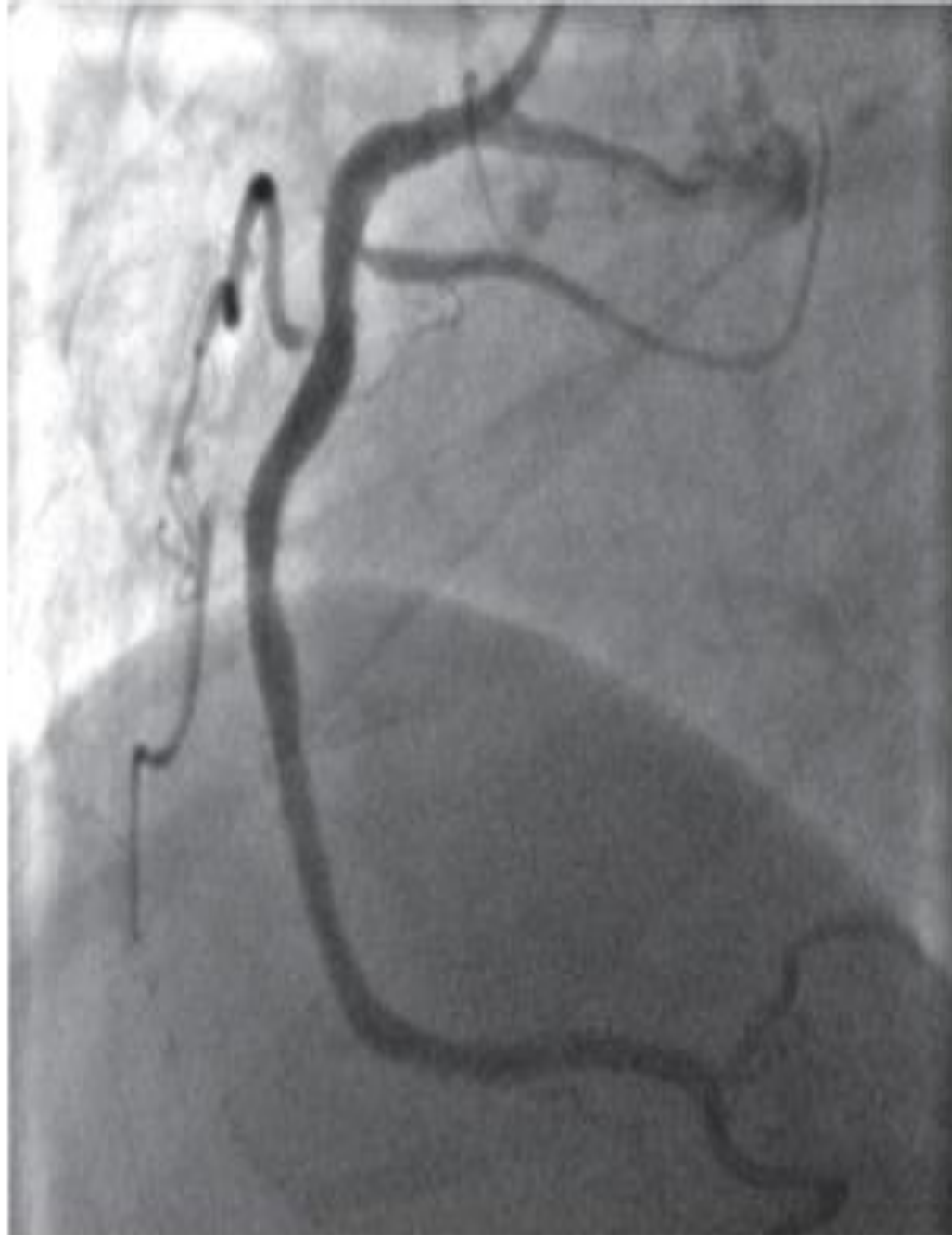
Heparin 5000 j.

Beta-blokátory pokud nejsou kontraindikace

B

C

Farmakologická léčba po IM

- ACE-I prevence remodelace LK
- Beta-blokátory
- ASA 100 mg/d
- Clopidogrel 75 mg/d po PCI
- Statiny

Komplikace AIM

- Arytmie – maligní
- Náhlá srdeční smrt
- Srdeční selhání
- Kardiogenní šok
  - Hlavní příčina úmrtí
  - Dysfunkce LK
  - Hypoxémie
  - Laktátová acidóza
  - Pokles TKs pod 90 mmHg, tachykardie
  - Periferní vazokonstrikce, studený pot
  - Pokles diurézy

Komplikace AIM

- Aneurysma srdeční stěny – asi u 20-30%
- Nástěnné tromby
- Akutní plicní embolie
- Systémové embolie
- Ruptura a dysfunkce papilárních svalů mitrální chlopně
- Ruptura komorového septa
- Ruptura volné stěny LK – srdeční tamponáda
- Pericarditis epistenocardiaca – u 15%
- Poinfarktová AP

Po propuštění z nemocnice

Rehabilitace

Časná mobilizace

Pravidelná tělesná
aktivita především
aerobní

Sekundární prevence

- ASA, Clopidogrel
- ACE-I, AT1-blokátory
- Beta-blokátory
- Statiny

Nebolestivé formy ICHS

Srdeční selhání

Definice

Porucha komorové funkce –

-obraz hemodynamický, neuroendokrinní,
renální

Městnavé srdeční selhání – srdeční
nedostatečnost + venózní kongesce v
plicním či systémovém řečišti

Příčiny: ICHS, HT, KMP, Srd.vady, cor pulm.

Akutní srdeční selhání

Příčiny

AIM

Akutní ruptura papil.sv.

Ruptura ao chlopně

Akutní myokarditida

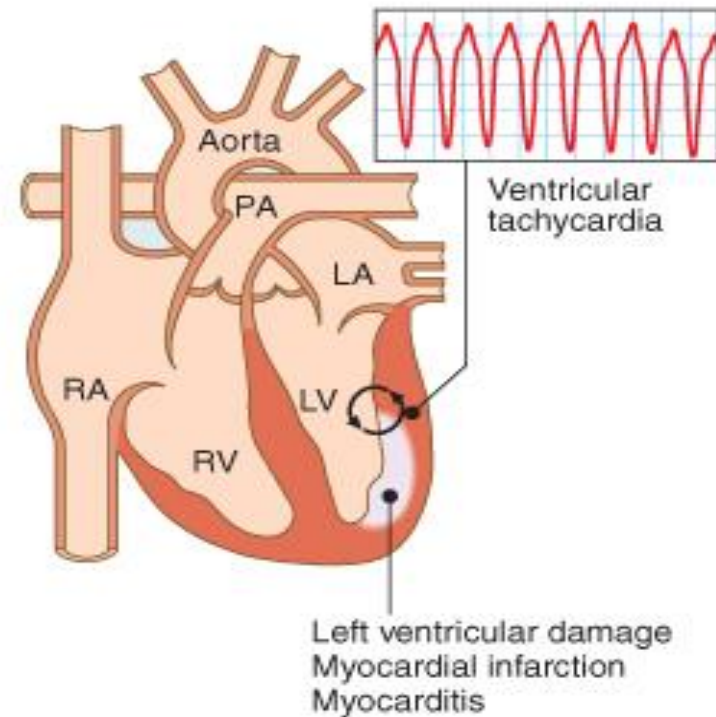
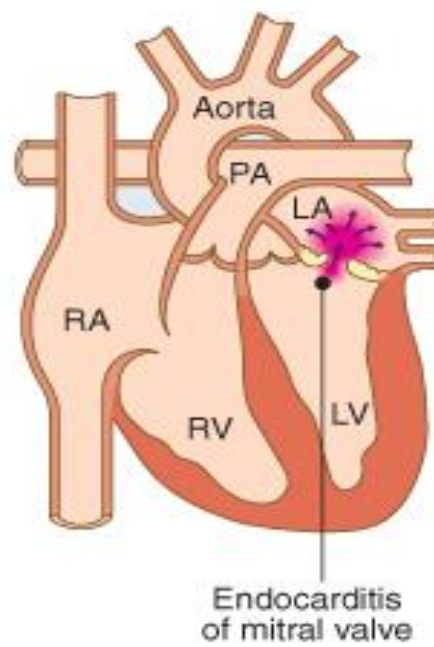
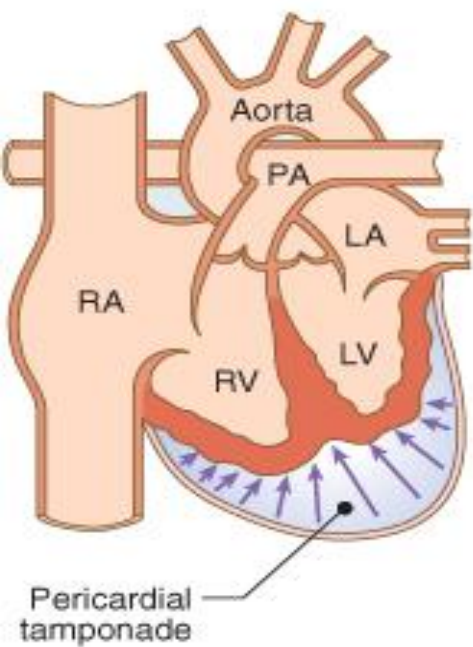
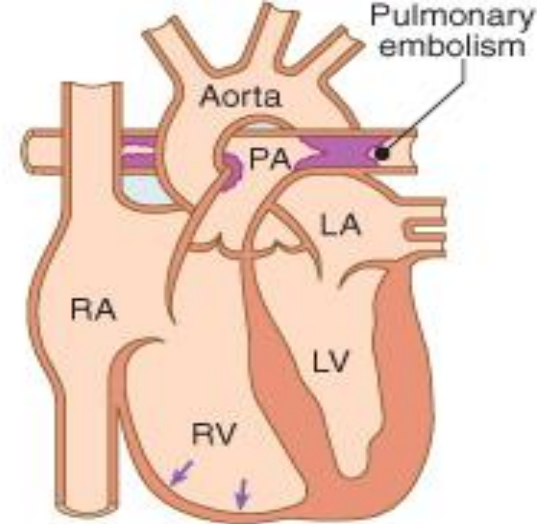
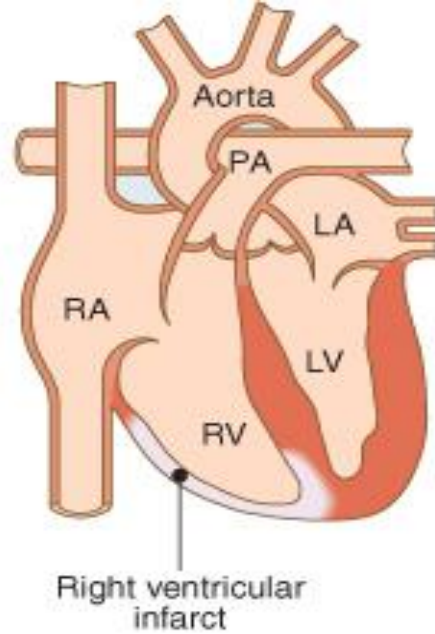
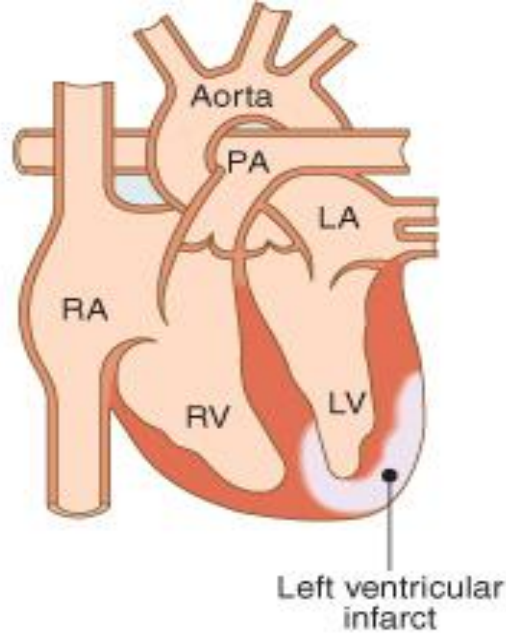
Selhání LS-mitr.stenóza

Léčba edému plic 1

AIM – PCI, trombolýza

Tachyarytmie –
elektroterapie,
amiodaron, digoxin

Bradykardie –
ipatropium, dočasná
KS

Léčba edému plic 2

Hypertenzní krize-
snížení TK

180-160/95-100 mm Hg-
nitráty, furosemid,
kaptopril

Tlumení dechového
centra – morfin 3-
10mg

Inhalace 100% O₂ 6-8 l/min
PEEP

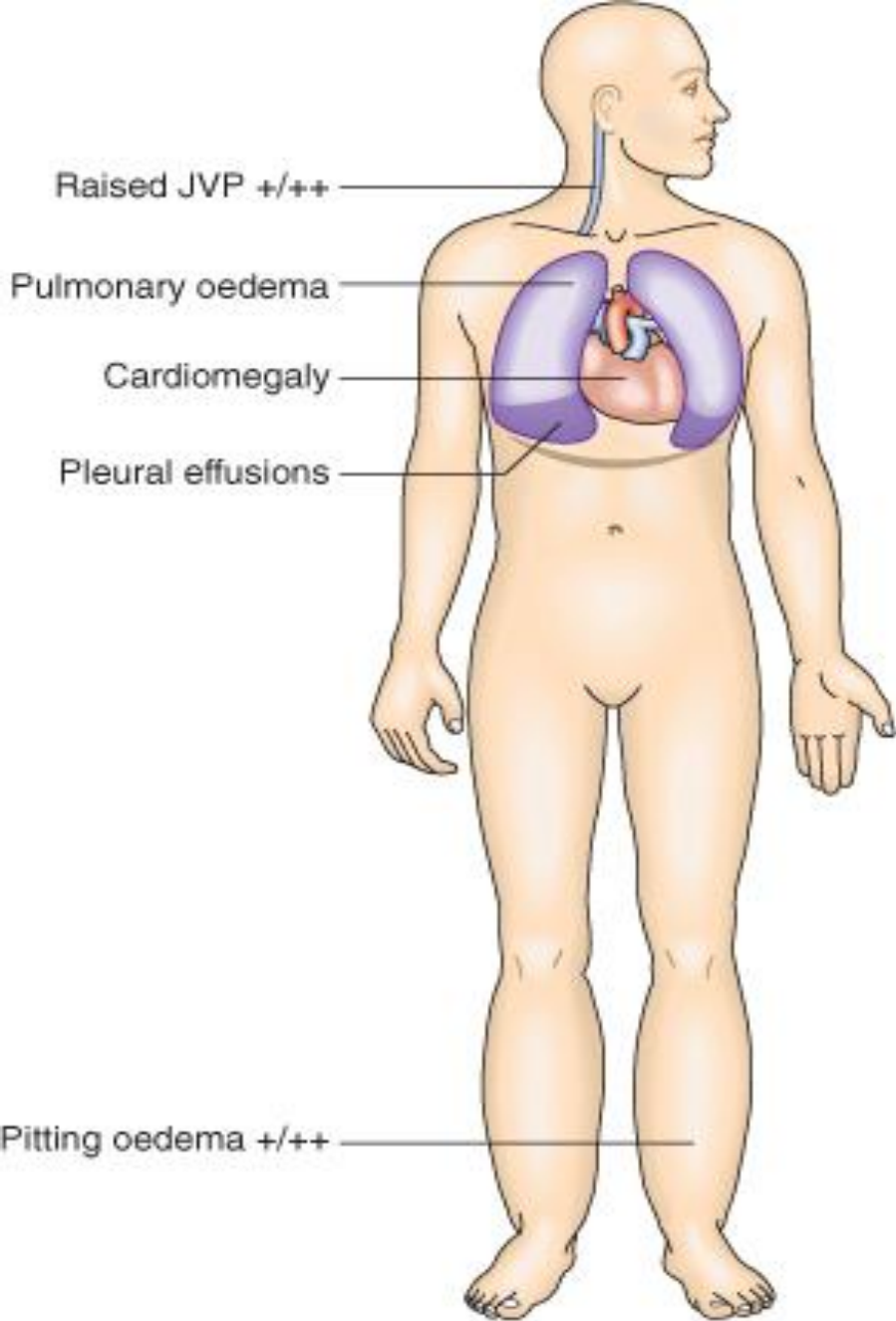
Snížení žilního návratu-
vsedě, nitráty, furosemid,
Dobutamin – pozit.
inotropní

Noradrenalin – hypotenze

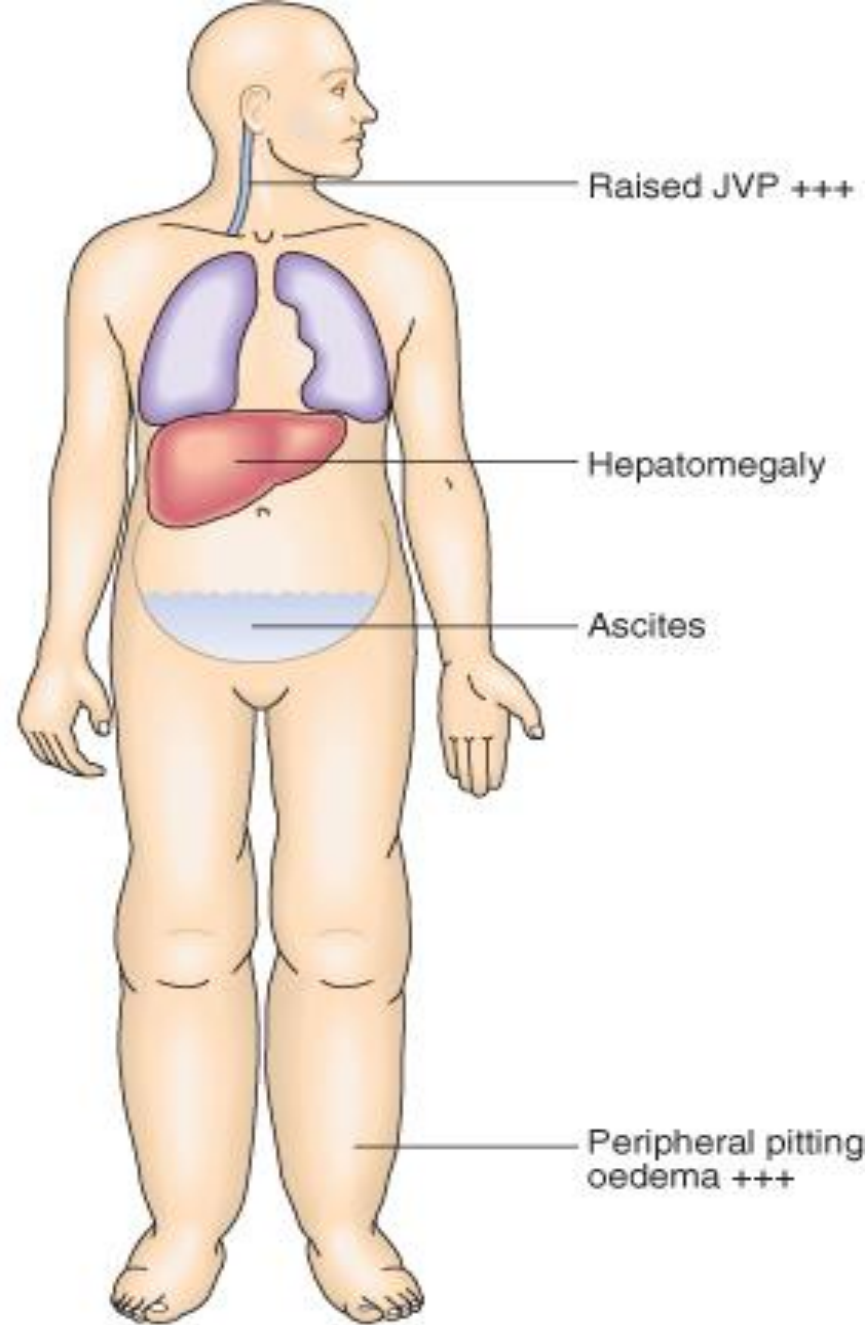
Levosimendan – Ca
senzitivizátor

Chronické srdeční selhání (CHSS)

- Příznaky srdečního selhání (klid, zátěž)
- Porušená srdeční funkce – systol., diastol.
(klid, zátěž)
- Odpověď na léčbu

Left heart failure

Right heart failure

CHSS – subjektivní příznaky

- Dušnost – NYHA , třída 1 – 4
- Únava
- Otoky

CHSS – vyšetření 1

- Fyzikální – na srdci arytmie, cval, šelesty, na plicích nepřízv. chrůpky, hydrotorax, systémové zn. hepatomegalie, otoky
- RTG – zvětšení srd.stínu, městnání
- EKG – stav po IM, hypertrofie a přetížení LK, blokády Tawarových ramének, arytmie, ST-T nespecifické změny

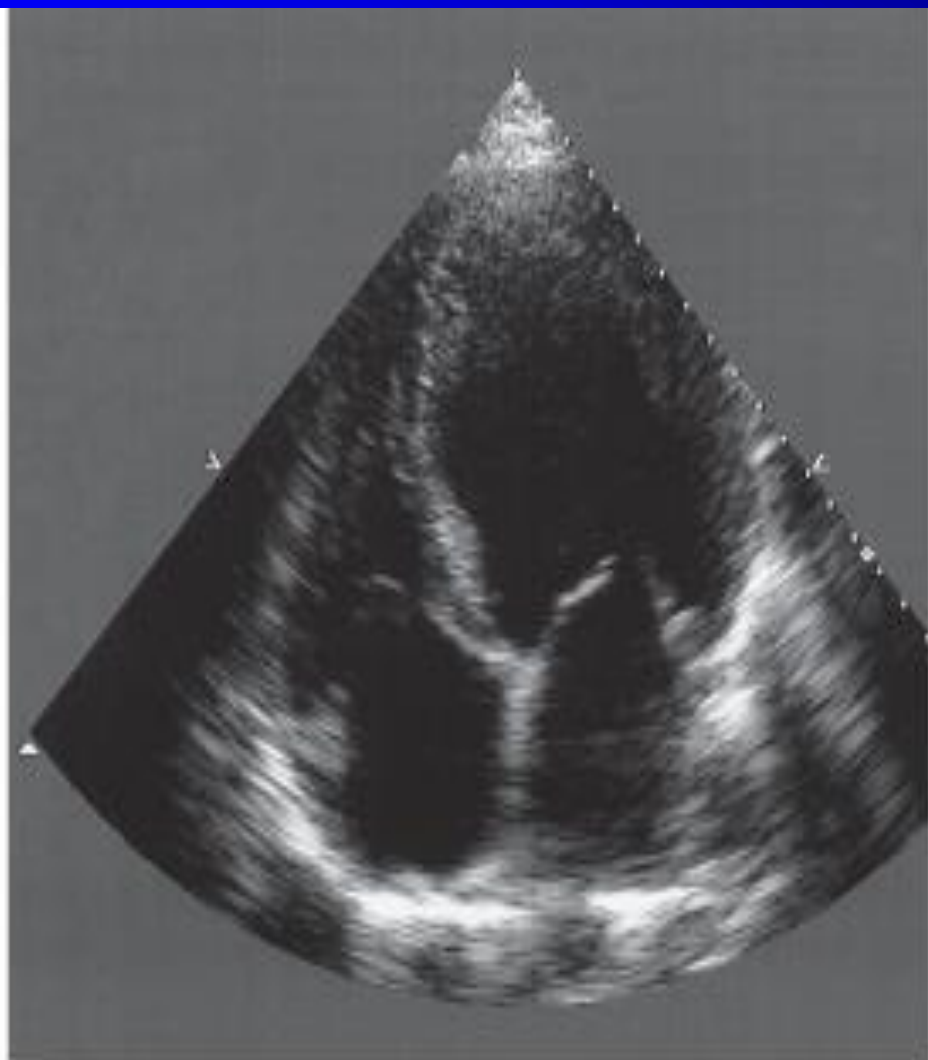
A

CHSS – vyšetření 2

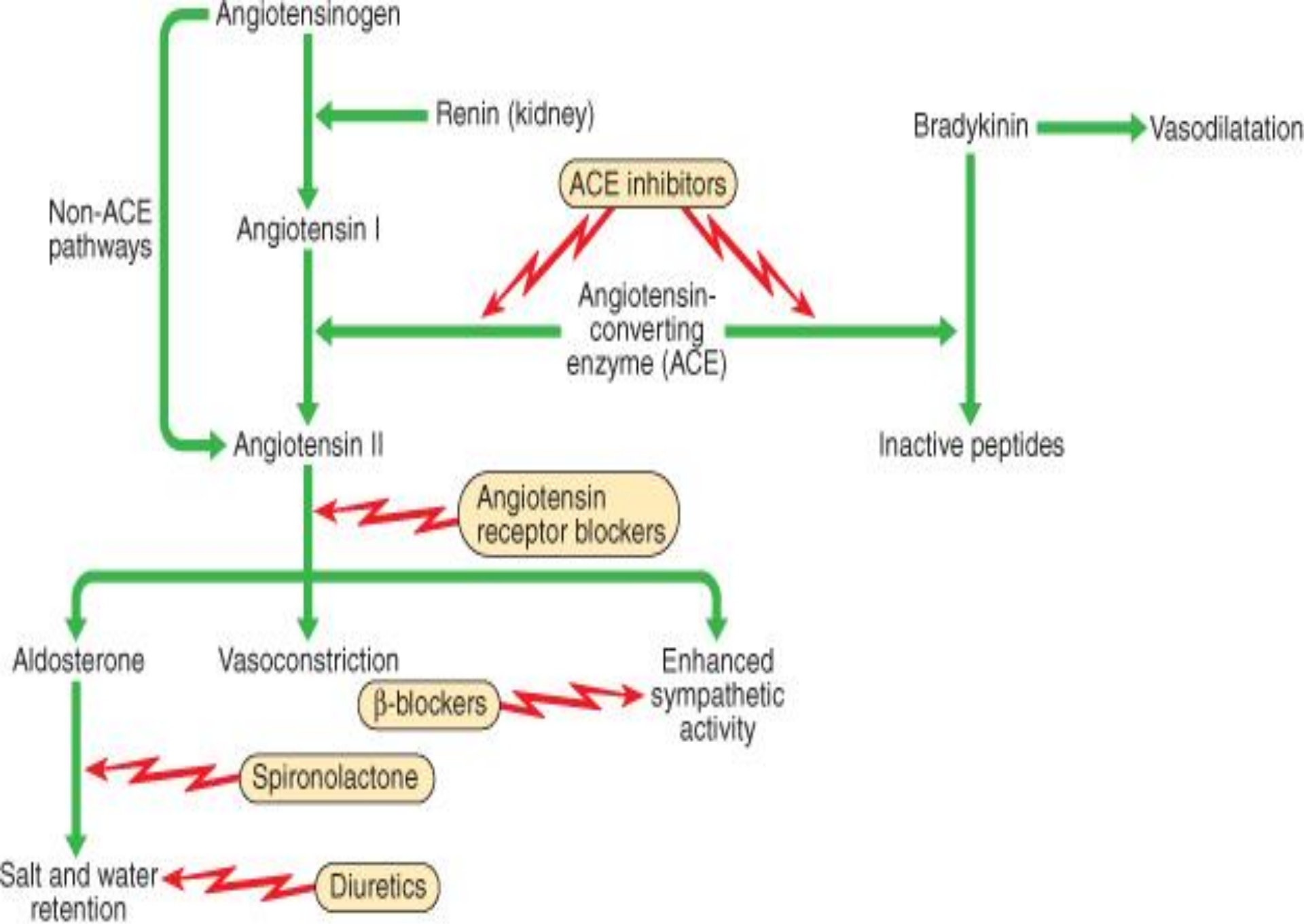
- Echokardiografie – systolická funkce (EF pod 40%), diastolická funkce (E/A při transmitrálním průtoku pod 0,9)
- Laboratoř – anémie, renální insuf., zvýšení JT, Nt-proBNP (u akutního nad 900 pg/l, u CHSS nad 300 pg/l)

A

CHSS – léčba farmakologická

- ACE-I , AT1 blokátory– asymptomatická systol.dysfunkce LK, EF pod 40%
- Beta-blokátory
- Diuretika – thiazidová, kličková, spironolakton
- Digoxin

CHSS – nefarmakologická a antiarytmická léčba

- Trvalá kardiostimulace
- Implantabilní kardiovertor-defibrilátor
- Resynchronizační léčba biventr. Stimulací
- Ortotopická transplantace srdce (OTS) –
léčení terminálních stadií CHSS NYHA III-IV., EF pod 20%, špatná prognóza

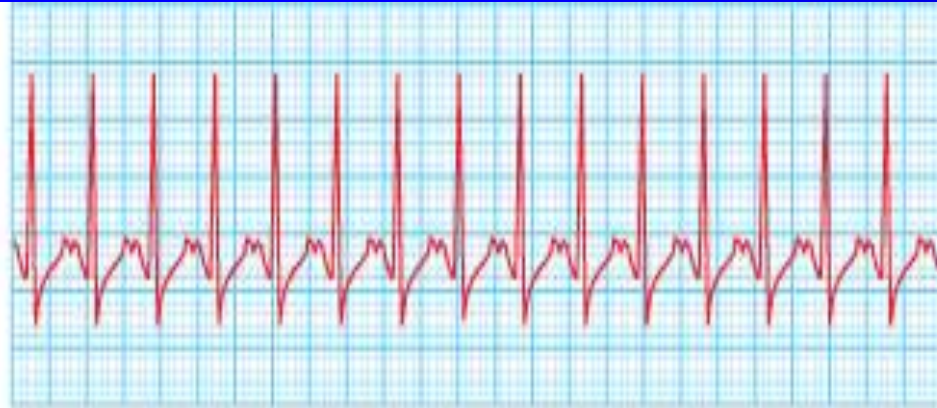
Arytmie - dělení

- Rychlost – bradykardie, tachykardie
- Mechanismus – porucha tvorby vzruchu, porucha vedení vzruchu
- Místo vzniku – supraventrikulární, reentry, komorové

Supraventrikulární tachykardické arytmie

- Sinusová tachykardie – nad 100/min
- Fibrilace síní – neprav.chaotická aktivita síní, chybí P- vlny
- Flutter síní – typické P-vlny ,
- Supraventrikulární tachykardie
- Dysfunkce sinusového uzlu (sick sinus sy)

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

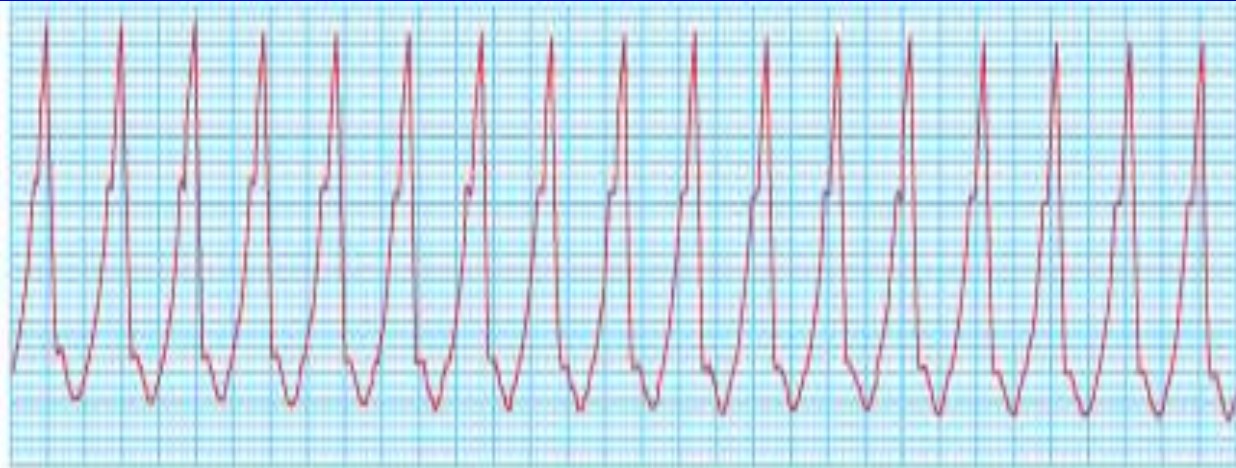
Komorové arytmie

- Maligní arytmie
- Komorová tachykardie
- Komorová flutter
- Komorová fibrilace – bezvědomí,
- Časně komorové extrasystoly – R/T
- MAS - synkopa

A

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

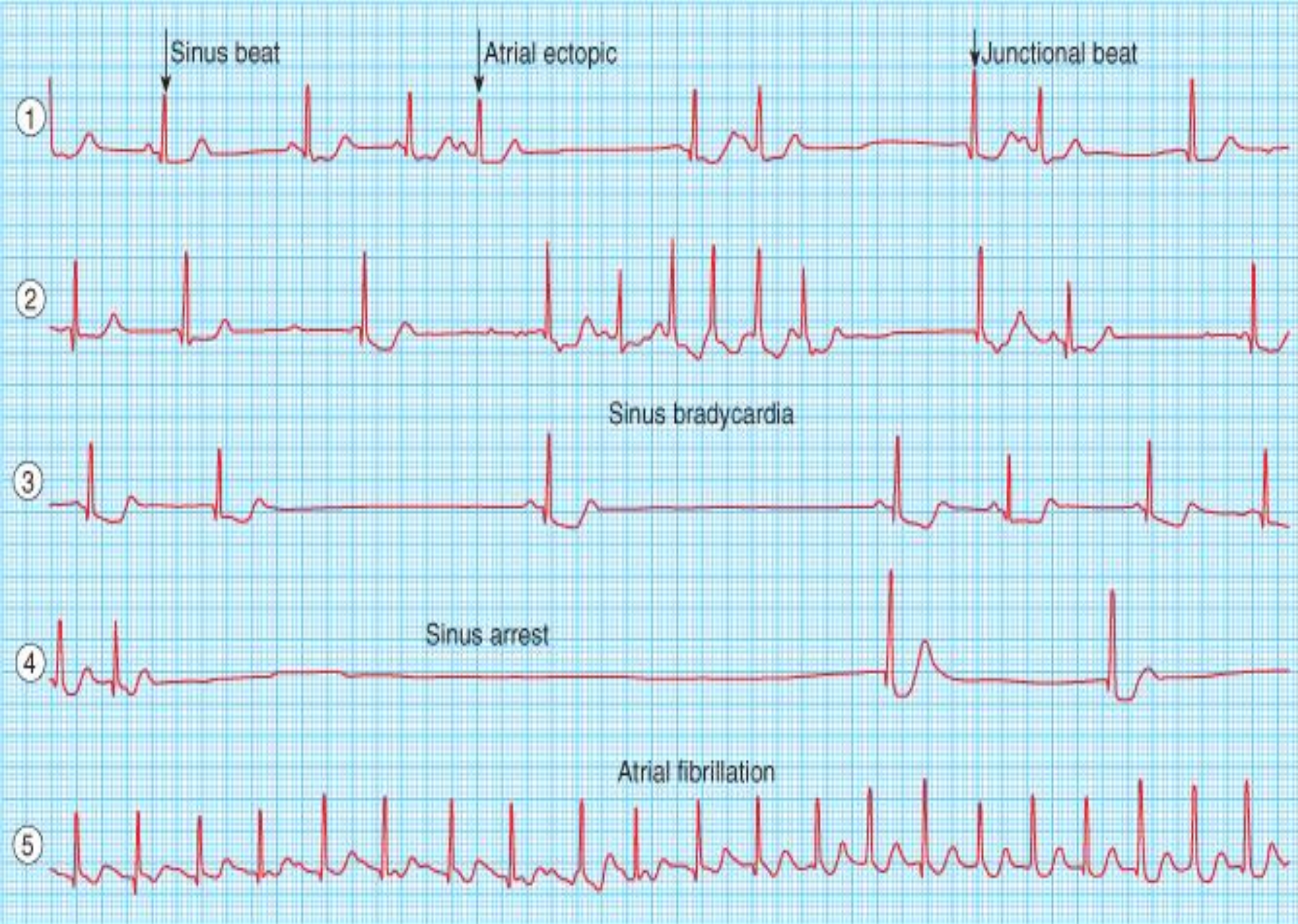

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

Bradykardie

- TF pod 50/min, závažná pod 40/min
- Sinusová bradykardie
- Sinoatriální zástava – P-P prodloužen
- Atrioventr.junkční rytmus – 35-50/min, nejsou P-vlny, QRS štíhlý
- Atrioventr. disociace- rytmus z AV-junkce
- Idioventr.rytmus – široký QRS, 25-35/min

Arytmie z poruchy vedení

- Raménkové blokády
- AV blokády:
  - I.st. PQ na 0,20 s
  - II.st. postupné prodl. PQ, výpadek QRS
  - III.st. široké QRS 25 – 30/min

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

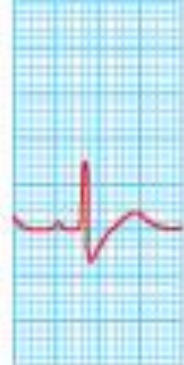
I

aVR

V₁

V₄

II

aVL

V₂

V₅

III

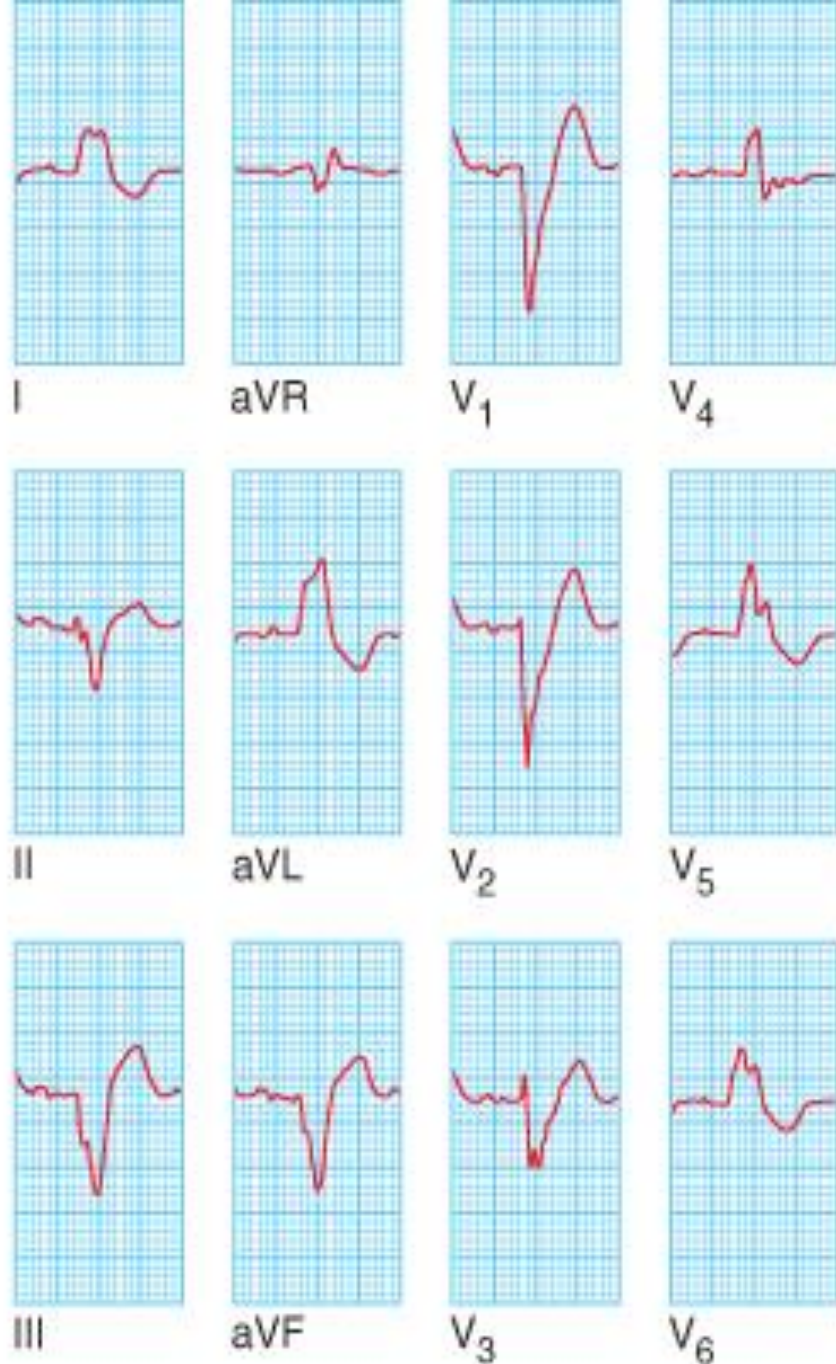
aVF

V₃

V₆

Arytmie – klinický obraz

- **Palpitace**
- **Závratě,**
- **Synkopa**
- **Dušnost**
- **Slabost, nevykonnost**
- **Bolesti na hrudi**

Arytmie - diagnostika

- **Anamnéza, fyzikální vyšetření,**
- **Klidové ekg**
- **Monitorování ekg podle Holtera 24-48 hod.**
- **Masáž karotických sinů s natočením ekg**
– pozitivní test – pauzy nad 3000 ms
- **Elektrofyzilogické vyšetření**

Arytmie – léčba bradyarytmií

- **Cíl** – potlačit symptomy, nepříznivý hemodynamický stav, zlepšit prognózu
- **Farmakologická léčba** – atropin, ipratropin
- **Nefarmakologická léčba** – dočasná a trvalá kardiostimulace
  - **PM** – komorový, síňový, dvoudutinový, biventrikulární

Arteriální hypertenze (HT) – prevalence, definice, klasifikace

Prevalence – celk.20-50%, ČR (25-64 let) – 35%

RF – ICHS, CMP

HT – opakované zvýšení TK 2x nad 140/90

HT Esenciální (primární) – 90%

HT sekundární

I. Prosté zvýšení TK

II. Orgánové změny

III. Hypertenze s těžkými orgánovými změnami + selhávání funkce

HT klasifikace dle výše TK v mm Hg

Kategorie	Systolický TK	Diastolický TK
Optimální	pod 120	pod 80
Normální	120-129	80-84
Vysoký normální	130-139	85-89
HT 1.st. (mírná)	140-159	90-99
HT 2.st. (středně závažná)	160-179	100-109
HT 3.st. (závažná)	180 a více	110 a více
Izolovaná systolická HT	140 a více	pod 90

HT –endoteliální dysfunkce

- **Mechanické vlivy** – zvýš.TK, turbulentní proud
- **Biochemické vlivy** – zvýš.A II, katecholaminů, lipoproteinů, kouření

HT – endoteliální dysfunkce

- Zvýšení adherence a subendoteliální migrace trombocytů a monocytů
- Zvýšení permeability pro komponenty plasmy včetně lipoproteinů
- Zmnožení lokálních plasmatických působků s růstovým nebo modulačním účinkem
- Proliferace hladkého svalstva cév, ukládání lipoproteinů

Esenciální HT - patogeneze

- **Genetický podíl** – polygenní typ s malou expresivitou
- **Zevní prostředí** – zvýš. NaCl, nedostatečný přívod K, Ca, Mg?, nadměrný přívod potravy, zvýš. Konzumace alkoholu, stres
- **Endogenní vlivy** – centrální a sympatoadrenální nerv. Systém + humorální působky vazo – konstriční a - dilatační

HT - prognóza

- Výše TK – dosažená při léčbě
- Přítomnost dalších RF
- Poškození cílových orgánů
- Přítomnost přidružených onemocnění

HT - prognóza

Kardiovaskulární RF

- Stupeň HT
- Věk + pohlaví – muži nad 55, ženy nad 65
- Celk.cholesterol
- Kouření
- DM , abdominální obezita
- Zvýšení CRP

HT - prognóza

Poškození cílových orgánů

- **Hy LK** – ekg, echo
- **Ztluštění arteriální stěny** – sonografie
- **Vzestup sérového kreatininu** (muži 115-130 umol/l, ženy 107-124 umol/l)
- **Mikroalbuminurie** – 30-300 mg/24 hod
- **Zúžení ren.arterií** lokal. či generaliz.

HT - prognóza

Přidružená onemocnění

- **COM** – ischem.CMP, mozk.krvácení, TIA
- **Postižení srdce** – IM, AP, bypass, srd.selh.
- **Renální selhání** – diabet.i nediabet.
nefropatie s CHRI – kreatinin u mužů nad 133 a u žen nad 124 umol/l, proteinurie nad 300 mg/24 hod

HT - prognóza

Přidružená onemocnění

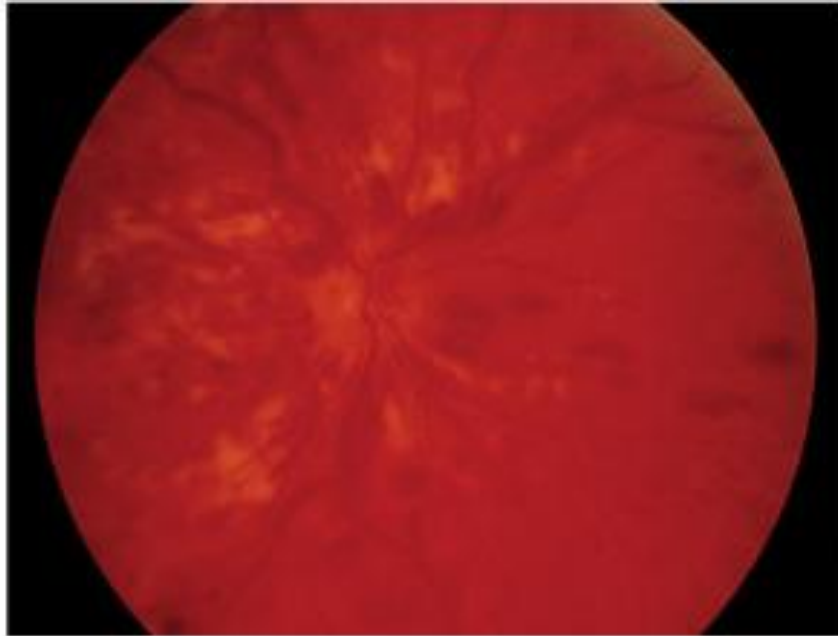
- Cévní postižení – disekující aneurysma ao, ICHDK
- Pokročilá retinopatie – hemoragie nebo exudáty, edém papily

A

© Elsevier. Boon et al.: Davidson's Principles and Practice of Medicine 20e - www.studentconsult.com

B

HT – klinický obraz

- I.st. asymptom., bolest hlavy, zaujatost, palpitace, nesoustředěnost, poruchy spánku
- II.st. Subj. podobně, obj.- hy LK, mikroalbuminurie
- III.st. Porucha org.funkce – narůstající dušnost při srd.selh., dilatace LK, koron.postižení, hypert.retinopatie až neuroretinopatie, COM, CHRI,

HT – hypertenzní krize

Akutní stav v kterékoli fázi HT

- **Výrazný vzestup TK – TKd 130-140 mm Hg**
- **Rychlé progredující změny cíl.org. – HT encefalopatie, retino až neuroretinopatie, selhávání LK, možnost ao disekce, RI,**
- **Emergentní nebo urgentní - JIP**

HT - diagnostika

- **Měření TK v ambulanci – 140/90 a více**
- **24 hod.monitorace TK 125/80 a více**
- **Měření TK v dom.podm. 135/85 a více**

HT - vyšetření

Nutná u všech hypertoniků	Vhodná u některých skupin
Anamnéza včetně RA, GA	Echocg
Fyzik.vyš. včetně perif. tepen	Sono karotid, femor.tepen
TK vsedě, vstoje, na obou HK	Mikroalbuminurie (nezbytná u DM)
Moč + sed.	Proteinurie kvantitativně
Na, K, kreat.,glykémie, KM v séru	Oční pozadí u závažné HT
Lipid.spektrum- celk.CH,HDL,TG,LDL	
EKG	

Sekundární HT- podezření

- Osoby mladší 30 let s výraznou diastol.HT, u osob starších 30 let s TKd nad 130 mmHg
- Rezistentní HT – TK nad normu při trojkombinaci antihypertenziv včetně diuret.
- Náhlé zhoršení HT, org. změny neopovídají délce HT
- Abnormality lab., ekg, echocg

Sekundární HT - příčiny

Renální

- **Parenchymatózní** – glomerulonefritidy, diabet.nefropat., intersticiální nefritidy, polycystóza, HT po transplantaci, obstr.uropatie, hydronefróza
- **Renovaskulární** – stenózy ren.tepen, vaskulitidy, aneurysmata, trombózy
- **Renální tumory produkující renin**

Sekundární HT - příčiny

Endokrinní – nadprodukce presor.působků

- Feochromocytom – nadprod. katechol.
- Connův sy – nadprod. aldosteronu
- Cushingův sy – nadprod.kortizolu
- Adrenogenitální sy – nadprod. desoxykortikosteronu

Sekundární HT - příčiny

HT vyvolaná léky

- Glukokortikoidy
- Steroidní kontraceptiva s vys.obsahem estrogenů
- Nesteroidní antiflogistika (NSA)
- Abúzus kokainu

Sekundární HT - příčiny

HT v těhotenství

- **Pokračování esenciální HT**
- **HT vzniklá v prvních měsících gravidity**
- **Těhotenská gestóza v posledním trimestru**
– otoky, proteinurie (vícenež 0,3 g/l), HT (nad 140/90 mm Hg, TKs o více než o 30 mm Hg, TKd o více než 15 mm Hg)

Sekundární HT - příčiny

HT u sy spánkové apnoe

HT po transplantaci orgánů

Koarktace ao – HT v horní polovině těla

**Neurogenní příčiny HT – tu mozku, trauma,
zánětlivá expanzivní onemocnění, mozkové
krvácení**

HT u kardiochir. výkonů

HT – léčba nefarmakologická

- **Snížení těl.hmotnosti**
- **Redukce přívodu soli – 5-6 g/d**
- **Snížení nadměrné konzumace alkoholu – muži do 30 g/d, ženy do 20 g/d**
- **Zanechání kouření, omezení stres.situací**
- **Pravidelná těl.aktivita – 30-45 min 3-4x/t**
- **Zvýš.konzumace ovoce a zeleniny, snížení příjmu nasycených tuků**
- **Omezení léků podporujících retenci Na a vody – NSA, kortikoidy, steroidní antikoncepce**
-

HT – léčba farmakologická

- **TK 180/110 mm Hg a více**
- **TK 150/95 mm Hg a více po 4 týdnech nefarmakol.léčby u hypertoniků bez přidruž.onemocnění a poškození cíl.orgánů**
- **Vysoký norm.TK (130-139/85-89) – poškození cíl. org., přidružená onem., DM, více než 3 RF**

HT – léčba farmakologická

- **Diuretika**
- **Betablokátory (BB)**
- **ACE-inhibitory (ACE-I)**
- **Blokátory kalciových kanálů dlouhodobě působící (CaB)**
- **Antagonisté receptorů angiotenzinu II (AT1-blokátory)**
- **Látky s centrálními a centr.i perif. účinky**

HT – léčba - diuretika

- **Thiazidová saluretika – hydrochlorothiazid**
- **D. s menším natriuretickým a větším vazodilat. účinkem – indapamid**
- **Kličková d. – furosemid**
- **D. šetřící kalium – amilorid, spironolakton**
- **Kombinace d. HCHT + amilorid**

HT – léčba - BB

- **Neselektivní** – metipranolol
- **Kardioselektivní** – metoprolol, bisoprolol
- **Neselektivní s ISA** – bopindolol, pindolol
- **Kardioselektivní s ISA** – acebutolol
- **Kombin. AB a BB** – labetalol, carvedilol, celiprolol (kardioselek.+ISA+ blok.alfa2)

HT – léčba – BB - kontraindikace

- **Astma bronchiale, astmoidní bronchitida**
- **AVB 2. a 3. st.**
- **Bradykardie**
- **Akutní srdeční selhání**
- **Labilní DM 1.typu**
- **NÚ – bronchokonstrikce, perif.vazokonstr.,
poruchy potence, zvýš.TG a sníž. HDL**

HT – léčba - CaB

- **Fenylalkinaminy** – Verapamil SR
- **Benzothiazepiny** – Dilthiazem SR
- **Dihydropyridiny** - Amlodipin, Isradipin
Felo-, nitren-dipin

Nevýhody – negat.inotropní účinek,
zpomalení sinoatriálního a atrioventr.v.
návaly krve, zarudnutí, otoky

HT – léčba – ACE-I

- Captopril
- Enalapril
- Quinapril
- Perindopril
- Ramipril
- Trandolapril
- Lisinopril
- spirapril
- Dobře tolerovány
- NÚ: suchý dráždivý kašel, přechodné zvýšení urey a kreat., hyperkalémie
- KI: renovaskulární hypertenze

HT – léčba – blok.receptorů angiotenzinu II (AT1), sartany

- Losartan
- Valsartan
- Telmisartan
- Candesartan
- ibesartan
- Podobné účinky a indikace jako ACE-I
- Nefroprotektivní účinek u DM2.typu
- Nižší výskyt DM u HT léčené sartany

HT – léčba- ovlivnění alfa adrenergických receptorů

- **Perif.alfa blokátory** Prazosin, doxazosin
- **Centr.alfaadrenerg ní agonisté** Methyldopa, clonidin
- **Centr.agonisté a perif.antagonisté** Urapidil
- **Agonisté imidazolinových r.** Rilmenidin, moxonidil

HT – léčba- indikace

- **Thiazidová d.** Městnavé srd.s.,HT starších, ISHT, HT černočů
- **Kličková d.** Městnavé srd.selhání, RI
- **D.-antagonisté aldosteronu** Městnavé srd.selhání, st.p.IM
- **Beta-blokátory** AP, st.p.IM, CHSS, těhotenství,tachyarytmie
- **CaB (dihydropyridiny)** HT starších,ISHT,AP, ICHDK, AS karotid, těhotenství

HT – léčba- indikace

- **CaB**
verapamil, diltiazem
AP, AS karotid, supravent.
Tachykardie
- **ACE-I**
Městnavé srd.s., dysfunkce LK,
st.p.IM, nediabet.,
diabet.nefropatie, proteinurie
- **Sartany (AT1)**
Měst.srd.s., dysfunkce LK, st.p.IM,
nediabet.i
diabet.nefropatie, proteinurie
- **Alfa-blokátory**
Benigní hypertrofie
prostaty, dyslipoproteinémie

Plicní embolie (PE)

Obstrukce plicních tepen a kapilár
krev.sraženinou, tuk.tkání, vzduchem,
plod.vodou

Výrazný vzestup tlaku v plicnici =
prekapilární plicní hypertenze

PE – etiologie, RF

- Trombóza hlub. žil.syst. DK (85%)
- Trombóza pánevních žil, ren.žil, dolní duté žíly,tromby v pravém srdci

- **Rizikové faktory**

Velké chir.a ortoped.výkony, traumata DKK a pánve

Maligní nádory

Trombóza či PE v anamnéze

Sepse,srd.selhání,iktus,obezita,gravidita, antikoncepce,
deficit AT III, proteinu C a S, hyperhomocysteinémie

PE –klin.obraz + vyšetření

- Stupeň obstrukce plicního řečiště

Masivní PE = náhlá smrt u 10% pac.

Těžká PE - synkopa, hypotenze,
kardiogen.šok – hypotenze,
oligurie,perif.vazokontrikce, opocení

Anamnéza – náhle vzniklá dušnost,
bolest na hrudi, kašel, hemoptýza,
synkopa

PE –klin.obraz + vyšetření

- Asymptomaticky – 30%
- Klin.obr. – tíže obstr. plicního řečiště
- Tachykardie, tachypnoe, cyanóza
- Hypotenze, šok,
- Akcentace II.o. Nad plicnicí,
protodiastolický cval nad pravým
srdcem, pleurální třecí šelest

PE –klin.obraz + vyšetření

- **EKG změny** u 60% hemodynam.význ.

BPRTw, kmit S I,aVL nad 1,5 mm, př.z. V5, QS III,aVF, ne II, nízká volt.konč.sv., inverze T III,aVF, V1-V4

- **Laboratoř**

D-dimery, sníž.sat.O2, snížení PO2 i PCO2 až respir.alkalóza

- **Echocg**

Dilatace PK, trikuspid.regurgitace při PH, dilatace kmene plicnice, paradoxní pohyb IVS

Průkaz trombózy žil DK – dopplerovské vyš.

PE –klin.obraz + vyšetření

- **RTG S+P**

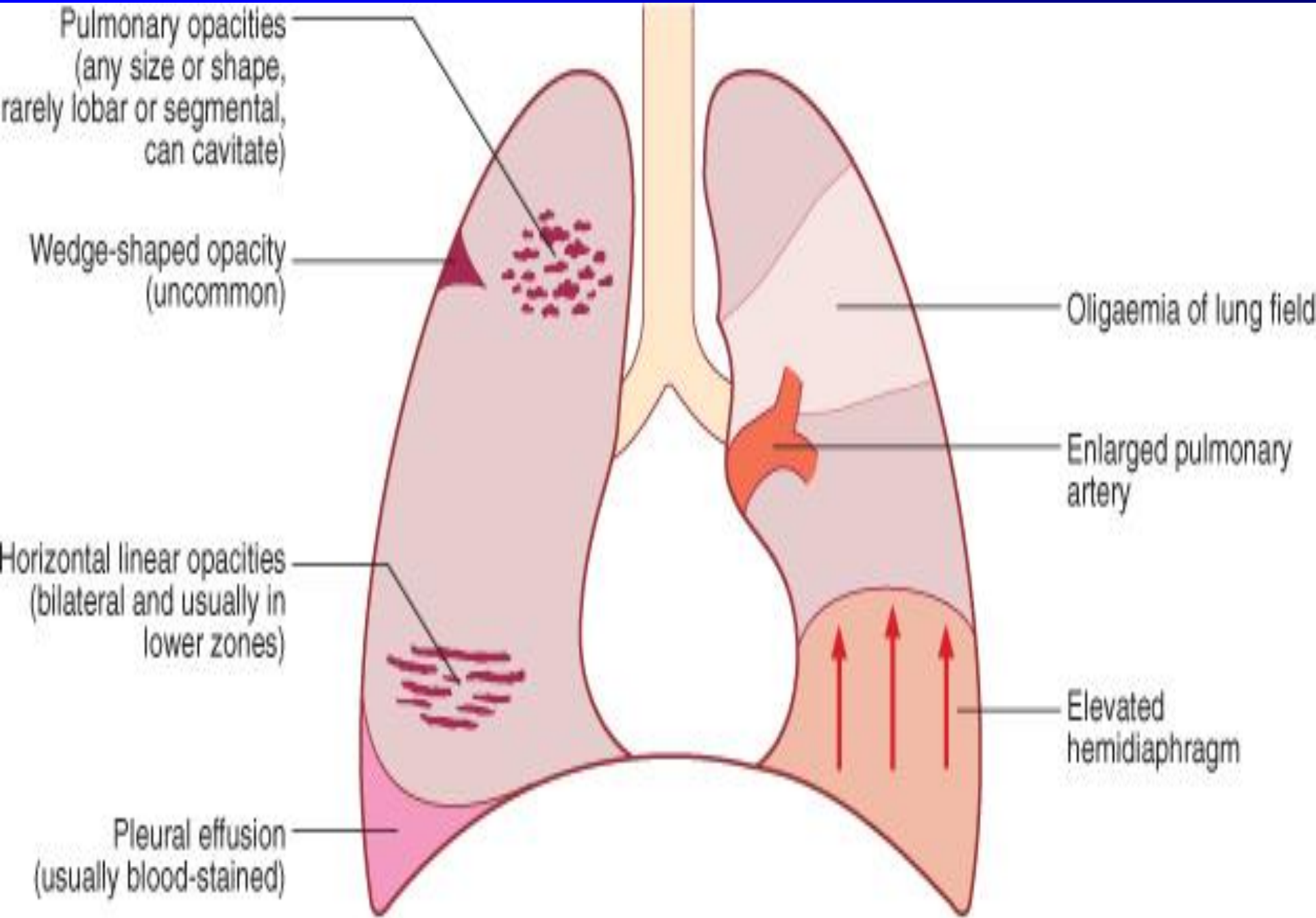
Trojúhelníkovité zastínění, pleurální tekutina, ploténkové atelektázy- Fleischnerovo zn.

Dilatace pravého srdce, prořídnutí plic.kresby – Westermarkovo zn.

50% - norm.rtg obr.

- **Spirální CT**

Vysoká senzitivita i specificita při podání kontrastu– hlav.kmeny

PE –klin.obraz + vyšetření

- **Plicní angiografie – „zlatý standard“**
- **Plicní perfúzní a ventilační scan**

Perfúzní scan – vysoce senzitivní, ale málo specifický, ventilační s.- posouzení distribuce, jen kombinace obou – dostateční diagnostická informace, ve službě nedostup.

- **Pravostranná katetrizace**

Zvýš.tlaky v PS, PK, AP (PAP více než 30/15 mm Hg), prekapil.PH (rozdíl mezi diastol.TK v plicnici a zaklínění více 8-10 mm)

PE - léčba

Akutní fáze

- **Trombolytická terapie** – Altepláza- Actilyse
10 mg i.v. Bolus, poté 90 mg v kont.inf. 2 hod.
- **Antikoagulační t.**

U těžkých forem po trombolýze, u lehčích jako základ terapie

Heparin 10 000 j. Bolus, poté 750-1500 j./h podle aPTT

Nízkomolekulární heparin

PE - léčba

Subakutní fáze

- Heparin 7-10 dní s přechodem na p.o. Antikoagul.t. Warfarinem INR 2-3
- Nízkomol.heparin + přechod na Warfarin

Chronická fáze

- Warfarin 1 rok, recidiva PE, event.známé RF
- individuálně

PE - prevence

- **Nízké riziko**

Režimová opatření – bandáže DKK, časná pooper.mobilizace

- **Střední, vysoké, velmi vysoké**

Medikamentózní režimy – krátkodobé, dlouhodobé

- **Prevence primární a sekundární**

Nízkomol.heparin 100 j/24 hod u nekompl.chir.zákroku, dlouhodobá prevence – Warfarin , INR 2-3

Cor pulmonale

- **Dilatace PK způsobená plicním onemocněním (postižení struktury nebo funkce plic)**
- **Příčina – PH prekapilární**

Forma restriktivní, obstrukční, aktivní se
zvýš.plicní vaskulární rezistence

Cor pulmonale

- **Postižení
vzduch.cest a
alveolů**

Chron.bronchitis,astma bronch.,
plic.fibróza,záněty,resekce
plic, výšková hypoxie

- **Postižení pohybů
hrudníku**

Kyfoskolióza, obezita s
hypoventilací, polymyelitida

- **Postižení plicních
cív**

Polyarteritis nodóza, embolie,
trombotické onemocnění

Cor pulmonale- klin.obraz

- **Příznaky onemocnění podmiňujícího PH a cor pulmonale**
- **Srd.selhání – dušnost**
- **Hypoxie a hyperkapnie**

Poruchy paměti, podrážděnost, neklid, agresivita, či naopak spavost, somnolence

- **Cyanóza centr.typu, tachykardie**

Cor pulmonale- klin.obraz

- **Klin.obraz prim.onemocnění**

Chron.bronchitida – prodl.expirium, soudkovitý hrudník, spast.fenomeny

- **Příznaky při PH**

Akcentace/rozštěp II.o.nad P, diastol.regurgitační š.Grahama Steela(3.mzž parastern.vlevo)

- **Příznaky z pravého srdce**

Systol.regurgitační š. Nad trikuspid.chl., systol.pulzace PK,

Cor pulmonale- klin.obraz

- **Selhávání pravého srdce**

Zvýšená náplň jug.žil, hepatojugulární reflux,
hepatosplenomegalie, systolická pulzace jater,
paličkovité prsty.

Cor pulmonale- diagnostika

- **Laboratoř**
Polyglobulie, elevace jaterních testů
- **RTG**
Rozšíření hlav.kmenů plicnice, dilatace srd.stínu
- **EKG**
Hypertrofie PK
- **Echocg**
Nepřímé zn.PH, dilataci pravostr.oddílů, odhad tlaků v pravostr.oddílech
- **Izotopová ventrikulografie**
Posouzení funkce PK v klidu a při zátěži

Cor pulmonale- léčba

- Zmírnit bronchiální obstrukci při CHOPN
- Vyloučení kouření
- Prevence infekcí (vakcinace v době epidemií, izolace)
- Plicní rehabilitace
- Oxygenoterapie
- Mukolytika, steroidy, beta-mimetika, bronchodilatancia, diuretika

Cor pulmonale- prognóza

- **Stupeň PH, charakter primárního onem.**
- **CHOPN – RF**

Věk, EKG zn. Hypertrofie PK,
CHRI, ICHS, FEV1 menší než 590 ml

Plicní hypertenze (PH)

**Zvýšení středního tlaku v plicnici (PAP)
nad 20 mm Hg v klidových podmínkách**

- **Latentní PH**

Klidový PAP pod 20 mm Hg, při zátěži nad 30 mm

- **Lehká PH**

PAP v klidu 20-30 mm Hg, při zátěži nad 30 mm Hg

- **Těžká PH – PAP v klidu nad 30 mm Hg**

-

Plicní hypertenze (PH)

- **Hyperkinetický typ PH**
  - Zvýšený průtok plicním řečištěm – vrozené srdeční vady s levoprávním zkratem, zpočátku funkční změny, později anatomické – proliferace v medii a intimě plic.tepen.
  - Hypertrofie a selhání PK

Plicní hypertenze (PH)

- **Postkapilární PH**
  - Patologický proces za plicním řečištěm
  - Zvýšený tlak v levostranném srd.řečišti – mitrální stenóza, levostranné srdeční selhání, aó vady, konstriktivní perikarditida

Plicní hypertenze (PH)

- **Prekapilární PH**
  - Zvýšení plicní vaskulární resistance
  - Zvýšení PAP, norm.kapilární plicní tlak (tlak v zaklínění)
  - Akutní cor pulmonale – PE
  - Chronické cor pulmonale- restriktivní, hypoxická a obstrukční forma

Plicní hypertenze (PH)

- **Primární PH**
  - Patologicky vysoká plicní vaskulární rezistence a zvýšený PAP
  - Obstrukční forma PH
  - Vzácné onemocnění, věk 20-40 let, ženy 3x častěji

Primární PH

- Etiologie neznámá
- Spasmus cév – hypertrofie medie – subintimální proliferace vaziva – mikrotrombózy plicních arteriol – nekrotizující arteritida
- **Klinický obraz**

Dyspnoe, zvýšená únava a slabost, synkopa,
Raynaudův sy, hemoptýza, selhání PK

Primární plicní PH

Diagnostika

- RTG – zvětšení hlavních plicních artérií
- EKG – hy PK
- Funkční vyšetření plic – restriktivní poruch + snížená difúzní kapacita
- Echocg – dilatace PS a PK, abnormální pohyb IVS, trikuspid.regurgitace

Primární plicní PH

- Plicní scintigrafie
- Plicní angiografie – mohutné centrální plicní arterie s periferním zúžením
- Pravostranná srdeční katetrizace – tíže PH, plicní cévní rezistence, vazodilatační odpověď

Primární plicní PH

Léčba

- BKK – při pozitivitě vazodilat.testu (prostacyklin, NO)
- Antikoagulační léčba Warfarin, INR cca 2,0
- Digoxin – zlepšení funkce přetížené PK + snížení plasmatické koncentrace noradrenalinu
- Diuretika, oxygenoterapie
- Sildenafil, Bosentan, beraprost, teprostiniil

Kardiomyopatie (KMP)

Nemoci myokardu se srdeční dysfunkcí
3 hemodynamické typy

- **Dilatační KMP (90%)**- systol.dysfunkce
- **Restriktivní KMP** – diastol.dysfunkce
- **Hypertrofická KMP** – diastol.dysfunkce
+ supranormální kontrakce

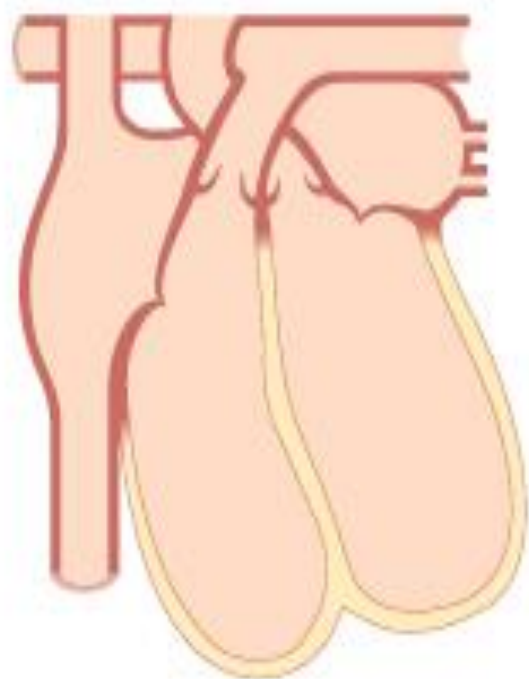
A

Dilatační KMP (DKMP)

- Dilatace + porušená kontrakce LK (LK, PK)
- Geneticky heterogenní onemocnění, možná virová infekční indukce
- Excentrická hypertrofie s dilatací dutin, kulovitá LK, myocytolýza, fibróza a hypertrofie zbylých myocytů

E

Dilatační KMP (DKMP)

- Zpočátku asymptomatický,
- známky levostranného srd. selhání, dušnost, otoky, poruchy srd.rytmu, trombembolické příhody, náhlá smrt
- Cval, mitr. ev.trikuspid. regurgitace
- EKG- zatížení LS, hy LK, BRTw, zěny ST-T, fi síní

Dilatační KMP (DKMP)

- RTG – zvětšené srdce s KTI nad 0,5, plicní venostáza
- Echocg – dilatace LK nebo i PK, neztluštělé stěny, difúzní hypokineze, mitr., trikuspid.regurgitace, EF LK snižená
- Léčba – CHSS- ACE-I, AT1 blok.,BB, digitalis, diuretika, antikoagulační léčba

Hypertrofická KMP (HKMP)

- **Koncentrická hypertrofie nedilat.LK (PK)**
- **Dědičná** – mutace 7 genů -80-90%
- **Neobstrukční HKMP**
- **Obstrukční HKMP** – kontrakce hypertrofického septa + abnorm.pohyb před.cípu mitr.chlopně = funkční systolická obstrukce výtokového traktu LK (subaortální muskulární stenóza)

B

C

D

Hypertrofická KMP (HKMP)

- Námahováý dušnost, námahová AP, námahové synkopy, palpitace, náhlá smrt
- Ejekční sš s vírem vlevo parastern.
- RTG – nezvětšené srdce
- EKG – zatížení LS, hy LK, patol.kmity Q (hy septa), negat.T, arytmie, blokády

Hypertrofická KMP (HKMP)

- **Echocg** – asymetr.hy septa, (až 20 mm), IVS hypokinetické, volná stěna LK hyperkinetická, EF zvýšená, diastol.dysfunkce, obstr.HKMP- SAM, systol.gradient LK/výtok.trakt až 100 mmHg

Hypertrofická KMP (HKMP)

Léčba

- Omezení těžké fyzické záněže-
prevence náhlé smrti
- BB, BKK – verapamil, opatrně diuretika,
vazodilatátory, antiarytmika (amiodaron,
sotalol)
- Pozitivně inotropní látky
kontraindikovány i při srd.selhání

Hypertrofická KMP (HKMP)

Léčba

- Kardiostimulace – obrácený postup elektrické aktivace srdce
- Chirurgické zákroky (myektomie, myotomie)
- PT SMA – vyvolání malé nekrózy v proxim.části hypertrofického septa – etanol do sept.větve RIA

Restriktivní KMP (RKMP)

- Restriktivní plnění, snížený diastol.objem jedné nebo obou komor, norm.systol.funkce, zvýšení plnicího tlaku LK a plicních tlaků
- Stěny neztluštělé nebo jen málo ztluštělé

H

Restriktivní KMP (RKMP)

- **Endomyokardiální nemoc (fibróza)**

Získaná , tropické oblasti

- **„Lofflerova endokarditida“**

Součást hypereozinofilního sy – ukládání aktivovaných eozinofilů do cytoplasmy kardiocytů („rogue“- „toulavý,zlotřilý“)

- **Infiltrativní choroby** (extracelul.-amyloid)
- **Střádací choroby** (intracelul.ukládání)
- **Karcinoid,cytostatika, iradiace**

Restriktivní KMP (RKMP)

- Dušnost , únava
- Pravostranné srd.selhání
- Regurgitace na atrioventr.chlopních
- Nízký minutový objem, SVT, malý systol. objem, tromboembolické kompl.
- RTG – nezvětšené srdce, plicní městnání, pleurální tekutina

Restriktivní KMP (RKMP)

- EKG – nízká voltáž (PV), fi síní, převodní poruchy, nespec.ST-T změny
- Echocg – mírné ztluštění stěn komor, komory nezv., zvětšené síně, systol.f.norm., restriktivní plnění komor, mitr.,trikuspid.regurgitace, PV

Léčba – diuretika,
antiarytmika,antikoagulancia,KS,ICD,
ortotopická transplantace u idiopat.RKMP

Arytmogenní dysplazie PK

- Vrozená, genet.podmíněná
- Nehomogenní progredující náhrada svaloviny PK tukovou nebo tukově-vazivovou tkání
- Častá příčina náhlé smrti u mladých

F

Arytmogenní dysplazie PK

- Asymptomaticky, únavnost, palpitace, závratě, synkopy, sš. na dolním sternu, pravostr. srd. selhání
- Náhlá smrt – 30-50% první příznak – závažné arytmie, především fi komor
- EKG, RTG, echocg, MR, CT, pravostr. katetrizace, ekg holter, program. stimulace komor
- Léčba – antiarytmie, ICD

Zánětlivá postižení srdce

Infekční endokarditida

- Endokard chlopně či nástěnný,
- Neléčená – smrt
- **Tvorba vegetace** – trombocyty, fibriln, mikroorganismy
- **Revmatická horečka, porevmat.chlopenní vady**
- **Odontogenní infekce** – nejčastější
- **Úmrtnost 20-30%**

Infekční endokarditida

- Streptokoky, stafylokoky. G-bakt., enterokoky, HACEK, houby
- **DG** – histologie vegetací, pozitivní hemokultura, echocg – vlající útvar intrakard., na chlopních, event.u defektu
- Anamnéza srdeční vady, horečka nad 38 st., systémová či plicní embolizace

Infekční endokarditida

DG

- Immunologické fenomény – GN s proteinurií a hematurií
- Intravenózní podávání léky, drogy
- Instrumentální - stomatologický zákrok

Infekční endokarditida

- **Anamnéza**

Kardiální postižení, systémové onemocnění, i.v. aplikace léků, instrumentální zákrok, narkomanie

- **Objektivní vyšetření**

Teplota, auskultační nález, splenomegalie, kožní změny, známky srd.selhávání, neurologické příznaky

Subconjunctival haemorrhages
(2–5%)

Cerebral emboli
(15%)

Roth's spots in fundi
(rare, < 5%)

Petechial haemorrhages on mucous membranes and fundi
(20–30%)

Poor dentition

Splenomegaly
(30–40%, long-standing endocarditis only)

'Varying' murmurs
(90% new or changed murmur)

Conduction disorder
(10–20%)

Cardiac failure
(40–50%)

Systemic emboli
(7%)
Nail-fold infarct

Haematuria
(60–70%)

Osler's nodes
(5%)

Petechial rash
(40–50%, may be transient)

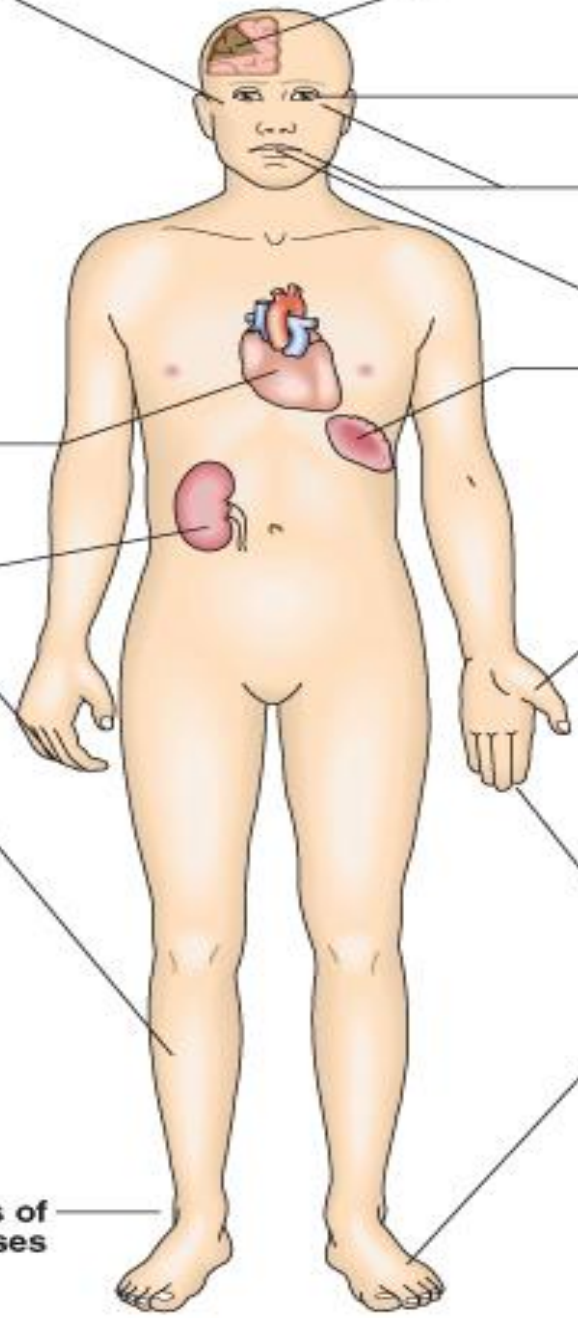

Digital clubbing
(10%, long-standing endocarditis only)

Splinter haemorrhages
(10%)

Loss of pulses

Infekční endokarditida

- **Laboratorní + ostatní vyšetření**

Hemokultura, FW, CRP, KO, moč + sed, oční, rtg S+P, vyšetření zdroje – fokusy ,tj. orl, urologie, gynekologie, zubní, kožní,

Echocg – průkaz vegetace, hemodynamické postižení

- **Průběh a komplikace**

Příznaky současného kardiálního onemocnění, vyjimečně akutní sepse, časté podání ATB před dg

Infekční endokarditida- léčba

- **ATB**

i.v., max.terapeutická dávka, dle citlivosti, dvoj.-i trojkombinace , 6 týdnů,

- **Kardiochirurgický zákrok**

Nezvládnutelná sepse, refrakterní srd. selhání, progresse srd.vady, opakované embolizace, velká vlající vegetace, intrakard. absces

Infekční endokarditida - ATB profylaxe

- **Rizikový nemocný**
  - **Vysoké riziko:** umělá srd.chlopeč, bakt.endokarditida v anamnéze, cyanotické srdeční vady, st.p.oper.vrozených srd.defektů
  - **Střední riziko:** získané chl.vady, HKMP, prolaps mitr.chl.,

Infekční endokarditida - ATB profylaxe

- **Rizikový nemocný**
  - **Nízké riziko:**
    - profylaxe není nutná – defekt septa síní, st.p.oper.septa síní a komor

Infekční endokarditida - ATB profylaxe

- **Rizikový zákrok**
  - Stomatologické výkony
  - Výkony v respiračním traktu
  - Výkony v GIT
  - Výkony v urogenitálním traktu

Infekční endokarditida - ATB profylaxe

- **Způsob ATB profylaxe**
  - p.o. 1 hod.před výkonem
  - i.m. 15-30 min
  - i.v. Bezprostředně
  - Předpokládaná doba bakteriémie méně než 2 hod., nebo nejsou velké krevní ztráty – jen jedna dávka, jinak po celou dobu porušení bariér

Myokarditidy- etiologie

- **Poškození biologické**

Viry, bakterie, kvasinky, houby

- **Poškození chemické**

Olovo, arzen, hadí jedy, ATB, cytostatika

- **Poškození fyzikální**

Radiace

Viry – nejčastější, coxsakie B6 – 50%

Myokarditidy- etiologie

- **Jiná onemocnění**

Revmatická horečka, SLE,

Hypereozifilní sy

Rejekce po transplantaci

Myokarditidy- klin.obraz

- Subklinický až těžký ev.letální zakončení – srd.selhání, arytmie
- Akutní i chronický
- Akutní virové myokarditidy – chřipkové příznaky
- Palpitace, dušnost, bolesti na hrudi
- Schvácenost, cyanóza, tachykardie, tachypnoe, sš., cval, městnání, hypotenze, šok, arytmie – supraventr.i komorové

Myokarditidy- prognóza

- Úplné uzdravení
- Snížení funkce LK
- Přejchod v DKMP
- Fulminantní formy – kardiogenní šok
- Náhlá smrt - arytmie

Myokarditidy- diagnostika

- Obtížná – často nerozpoznána
- Izolace inf.agens ze séra, myokardu
- Imunologie – protilátky proti myokardu
- FW zvýš. U 60%, le u 25%, CRP
- Troponin I u 30-50%
- EKG – změny ST-T, prodl.QT, patol.Q, arytmie – SVT, AVB –revmat.,lymské b.

Myokarditidy- diagnostika

- RTG – norm., zvětšení srd.stínu, zn. Městnání, pleurální výpotek
- Echocg – změny velikosti srd.dutin, poruchy systol. i diastol.funkce, segment.poruchy kinetiky, PV, trombus v LK – 15%
- MR – abnorm.signál z postiženého myokardu.
- Endomyokardiální biopsie – vysoce specifická, málo senzitivní

Myokarditidy- léčba

- Klid na lůžku v akutní fázi
- Eradikace původce (je-li znám)
- Antivirotika, imunosupresiva – 0
- NSA – kontraindikována
- ACE-I – slibné výsledky
- Léčba arytmií a srdečního selhání
- Ortotopická transplantace srdce

Perikarditidy (P)

- Zánět viscerálního či parietálního listu perikardu
- Akutní , chronická p.
- P. Sicca, exudativa
  - výpotek serózní, fibrinový, hemoragický, hnisavý

Perikarditidy (P)

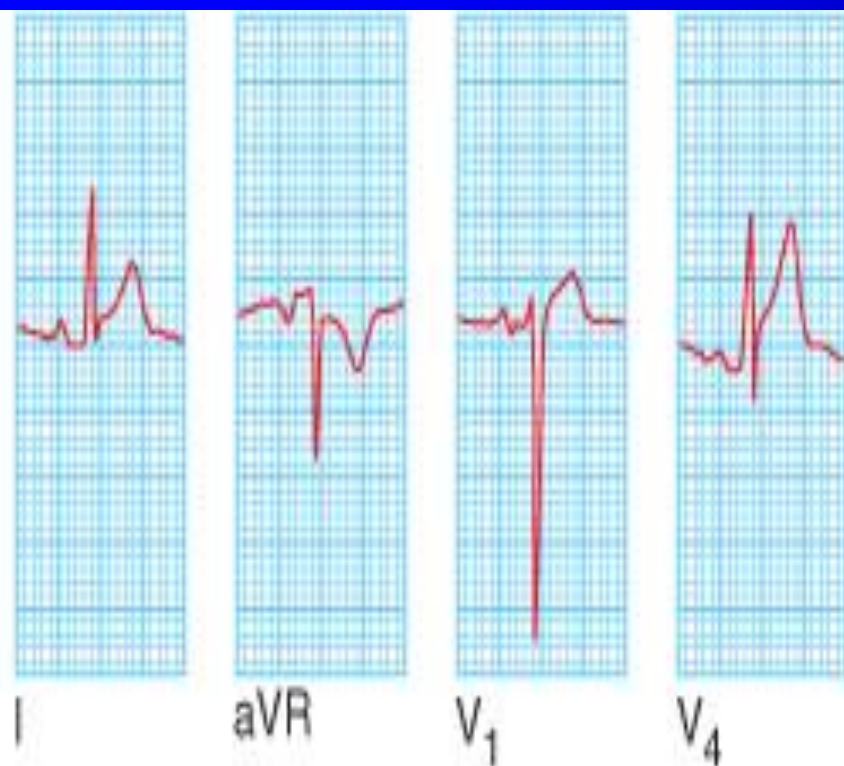
- **Etiologicky** – revmatická, bakteriální, virová, akutní benigní, aktinomykotická, tuberkulózní, parazitární, uremická , u systémových onemocnění pojiva, u IM, po kardiochir.výkonu, traumatická, neoplastická, postradiační

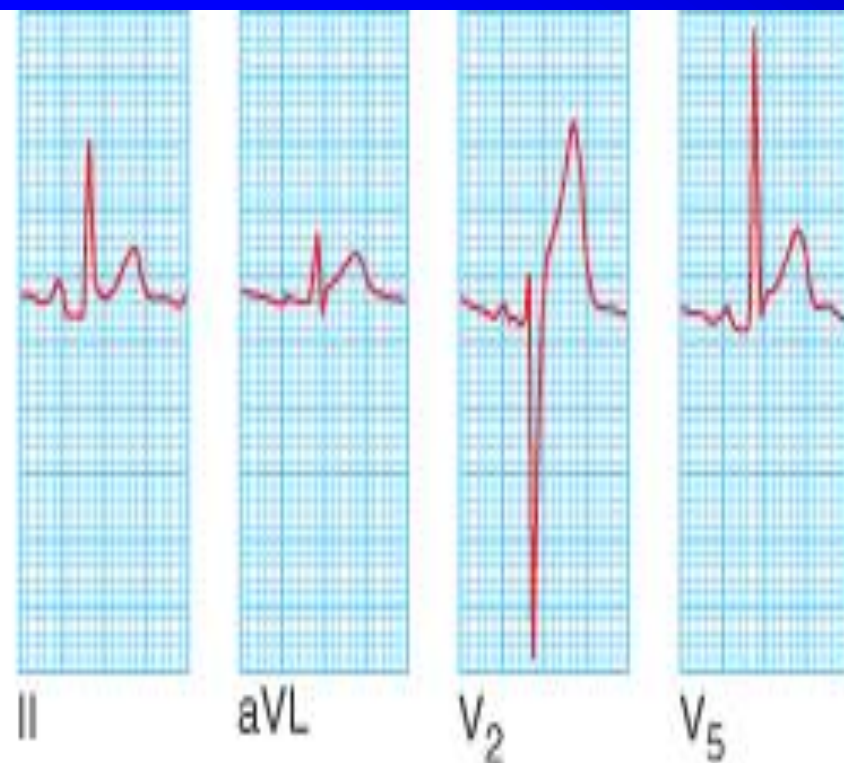
Akutní P- klinický obraz

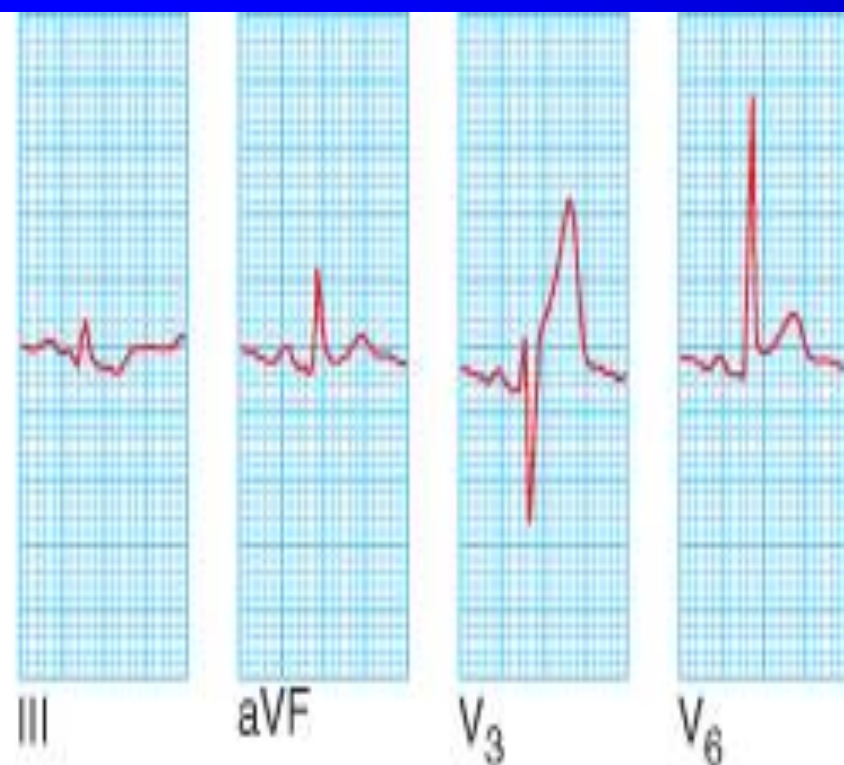
- **Bolest na hrudi** vleže +, vsedě, v předklonu –
- **Dušnost** – exudativní P
- **Zánět:** teplota, zimnice, slabost, kašel
- **Třecí šelest** – přitlačáním fonendoskopu zesílí, měnlivý, mizí při exudaci

Akutní P- klinický obraz

- **EKG:** elevace ST, inverze T, nízká voltáž, elektrický alternans
- **RTG:** rozšíření srd.stínu pro exudaci
- **Echocg:** množství výpotku
- **CT,MR:** odlišení perikard.cysty, nádoru
- **FW,CRP, CK-MB, AST, LD, Troponin**

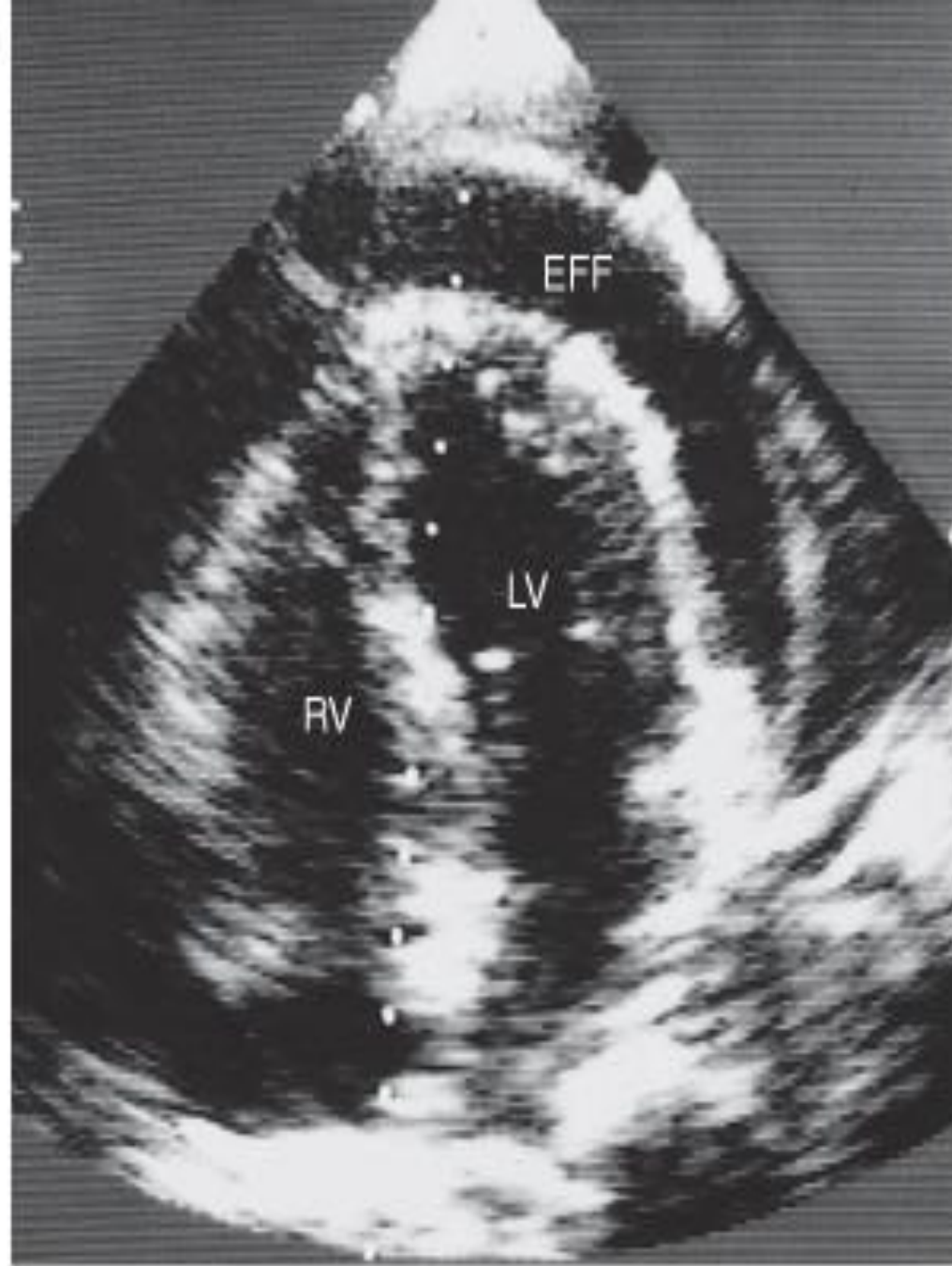

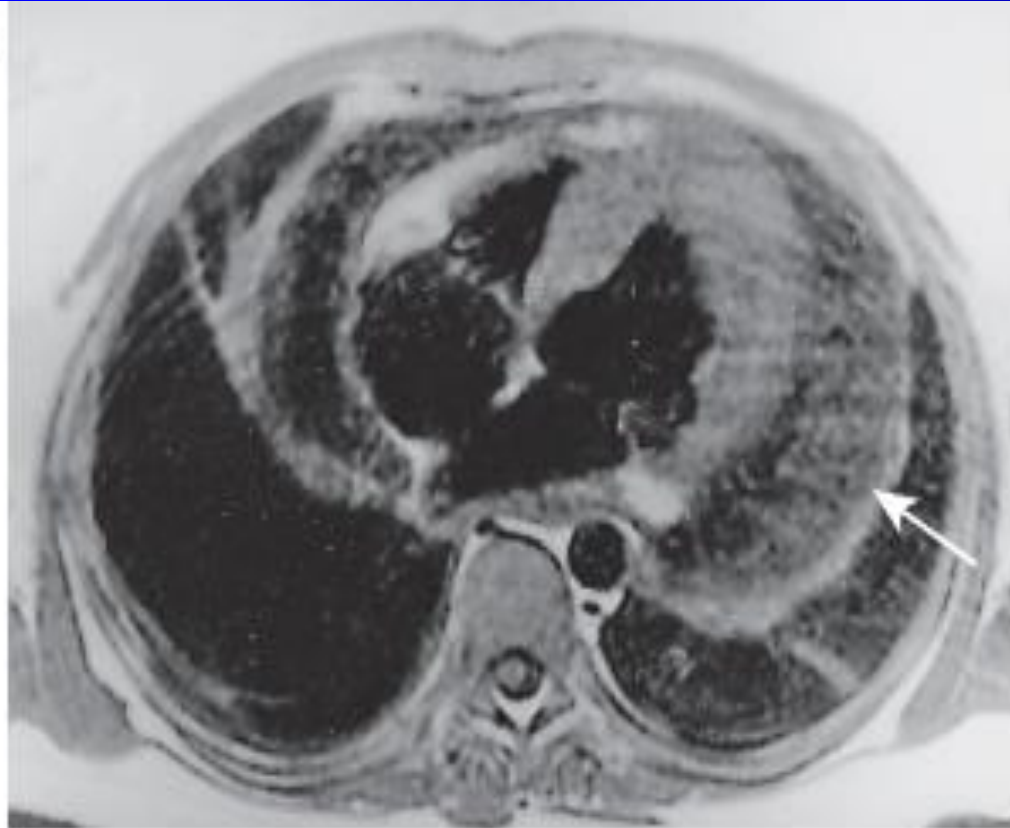

A

B

Typy perikarditid

- **Akutní benigní idiopatická**

U mladších, antipyretika, NSA, KS

- **Virová**

1-3 t po viróze, někdy tamponáda

- **Bakteriální**

Septikémie, ev. tamponáda, ATB, drenáž perikardu, chronicita, vysoká mortalita

Typy perikarditid

- **Tuberkulózní**

Hemoragický výpotek, možná tamponáda, chronicita, antituberkulotika

- **Uremická**

Antipyretika, NSA, intenzivnější dialýza

- **Při maligním onemocnění**

Hemoragický výpotek, možná tamponáda

Typy perikarditid

- **U akutního IM**

P.Epistenocardica – první týden, NSA

Dresslerův sy (později-3 týden),
pleuritida, pneumonitida, přerušeni
antikoagul.terapie

- **Perikardiotomický sy,**
posttraumat.,hypothyreóza,SLE

Srdeční tamponáda

- Rychlé hromadění výpotku
- Městnání krve před srdcem
- Plíce málo prokrvené, hepatomegalie
- Dušnost, tachykardie, hypotenze, šok
- Zvýšená náplň jugulárních žil
- EKG : snížená voltáž, elektrický alternans

Srdeční tamponáda

- **Echocg:**

redukovaný oběm PK i LK, diastol. kolaps
síní a volné stěny PK

- **Terapie:**

perikardiocentéza, evakuace PV,
perikardektomie, vyšetření punktátu –
příčina + adekvátní léčba

Konstriktivní perikarditida

- Chronický zánět, fibrózní zduření perikardu, srůsty – omezení diastolického plnění
- Tbc, hnisavý zánět, hemoperikard, radiace, chirurgické výkony
- Restrikce plnění – selhávání obou komor při norm.systol.funkci

Konstriktivní perikarditida

- Únava, dušnost
- porucha funkce jater – Pickova perikarditická pseudocirhóza
- Pulzace krčních žil, trojzvuk
- Perikardektomie

Angiologie

Trombembolická nemoc (TEN)

- **Hluboká žilní trombóza (DVT)**
- **Flebotrombóza**

Primární trombóza hlubokého žil.systemu

- **Tromboflebitida**

Trombóza po prvotním poškození žil.stěny, hlavně povrchový žil.system

TEN - komplikace

- **Plicní embolizace**
- **Chronická plicní hypertenze (PH)**
- **Chronický posttrombotický syndrom (PTS)**

80% příčin chronické žilní nedostatečnosti

PTS – ve 22-36% nemocných s DVT

TEN – rizikové faktory

Klinické

- Věk nad 70 let, předcházející TEN
- Větší chirurg.výkon, zlomeniny stehna
- Maligní nádory
- Imobilizace, městnavá srdeční slabost
- Těhotenství, kontraceptiva
- Venózní stáza- varixy, obezita,
- Získané poruchy koagulace- polycytémie,

TEN – rizikové faktory

Vrozené faktory

- Faktor V Leiden – rezistence na APC
- Deficit antitrombinu III
- Deficit proteinu C a proteinu S
- Por.plasminogenu, dysfibrinogenémie
- Hyperhomocysteinémie
- HLA : antigen CW4, DR5, DQW3

TEN – klin.obraz + dg

- **Tromboflebitidy**

Bolestivý, zarudlý, tuhý pruh, bez zvýšené teploty, nevelký otok

- **Flebotrombóza**

Teplá kůže, mírně začervenale barvy, tužší lýtko při palpaci bolestivé, Homansovo zn., plantární zn.

TEN – klin.obraz + dg

- **Flebotrombóza**

Phlegmasia – mohutný otok, napjatá kůže, bolestivost končetiny

-Phlegmasia cerulea dolens – namodralá až nafialovělá končetina

-Phlegmasia alba dolens – reflexivní postižení i tepenného systému- bledá až mramorová

TEN – klin.obraz + dg

- **DVT na HK**

Otok, lehké promodráání, kolaterální povrchová žilní síť – traumata, iatrogen.

- **Dopler UZ** – posouzení průtoku

- **Okluzivní pletysmografie** – změny objemu

TEN – klin.obraz + dg

- **Duplex UZ**

Dvourozměrné zobrazení cévy +
Dopplerovské a barevné hodnocení
průtoku

- **RTG kontrastní flebografie**

- **CT flebografie**

- **D-dimer** – negat.předpovědní faktor

TEN – léčba

- **Heparin (UFH)**

i.v. 5000 IU bolus, dále kontinuál.infuze , 750-1500 IU/h
– APTT 2- 2,5x prodl.

- **LMWH**

1 mg/1 kg s.c. A 12 hod

- **Trombolýza, trombektomie, intervenční endovask.metody**

Vysoké femorální, ileofemorální DVT

- **P.o.antikoagulační terapie**

Od 2.dne , INR 2,0, 3,0, Quick 20-30, 3-6 měsíců,
komplikace - individuálně

TEN – léčba

- **Kompresse DKK**

Punčochy, elastická obinadla,

- **Klid na lůžku**

24 hod., poté nenáročná chůze,

- **Prevence LMWH**

Riziková nemocní – 40 mg (0,4 ml) 1x denně

Onemocnění aorty a velkých tepen

- **Vrozená**

Koarktace, zdvojený ao oblouk, pravostr.ao obl., Marfanův sy – pozdější manifestace

- **Získaná**

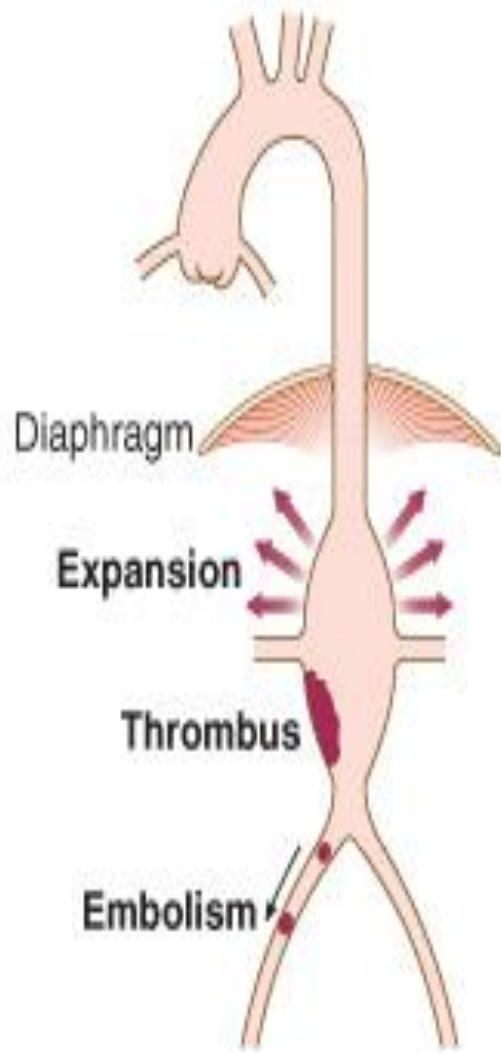
AS, aneurysma, disekce, záněty, traumata

Aneurysma aorty

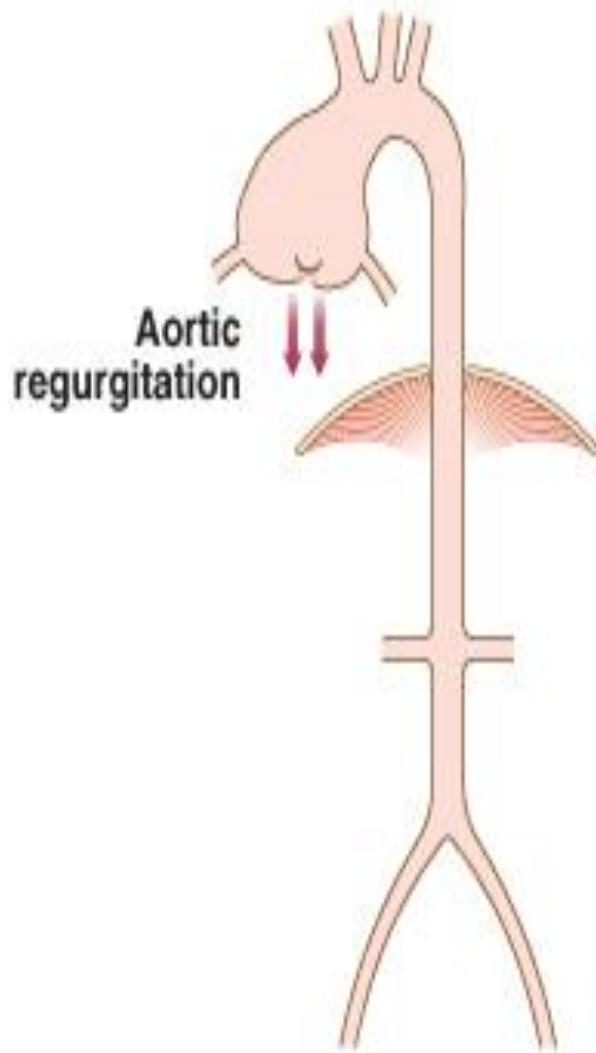
- Rozšíření ao o více než 50%
- Věk, častěji muži
- RTG hrudníku
- Břišní sonografie, nebo TTE
- TEE – potvrzení
- CT, MR, retrogradní aortografie
- Th: chirurgická (velká , symptomatická, ruptura)

A

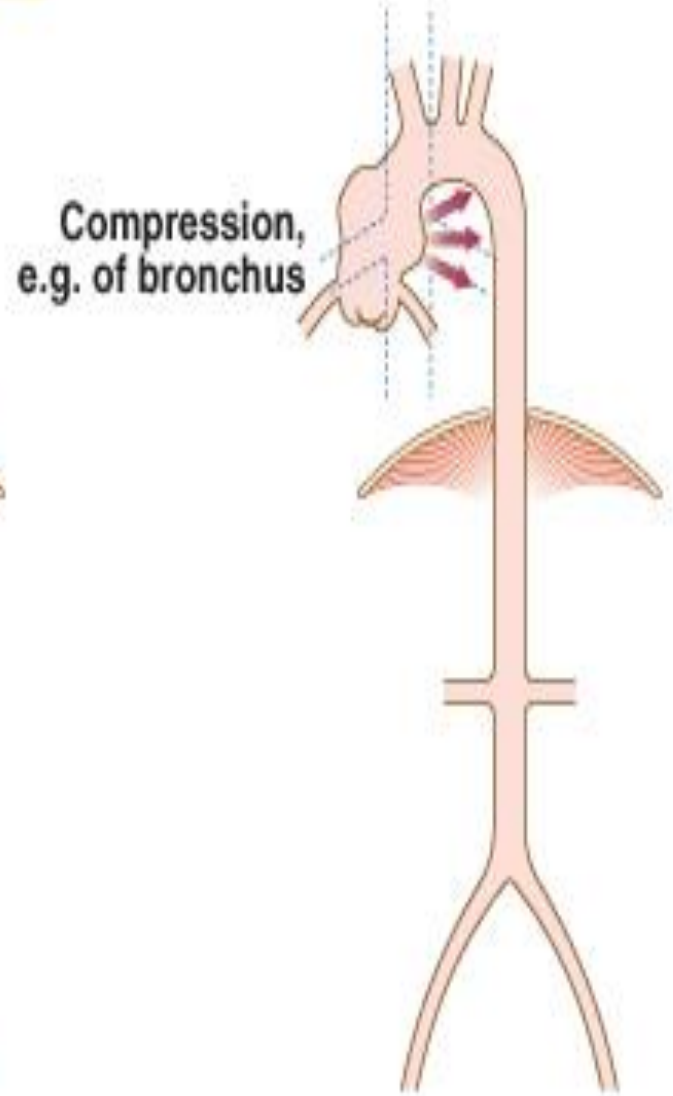
Aortic aneurysm

Abdominal

Dilated thoracic, e.g. Marfan's

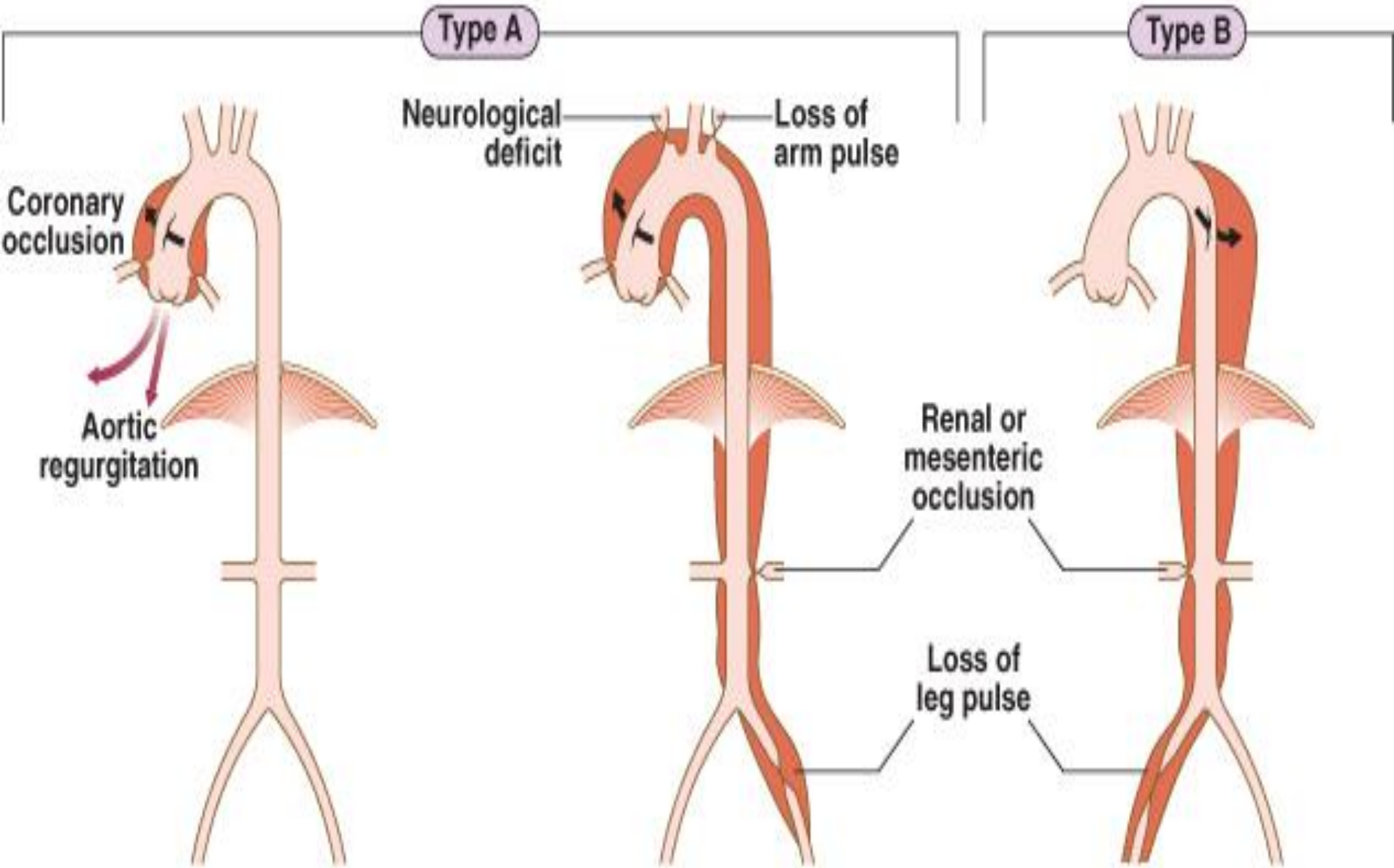
Saccular thoracic, e.g. atheromatous, syphilitic

Disekce ao

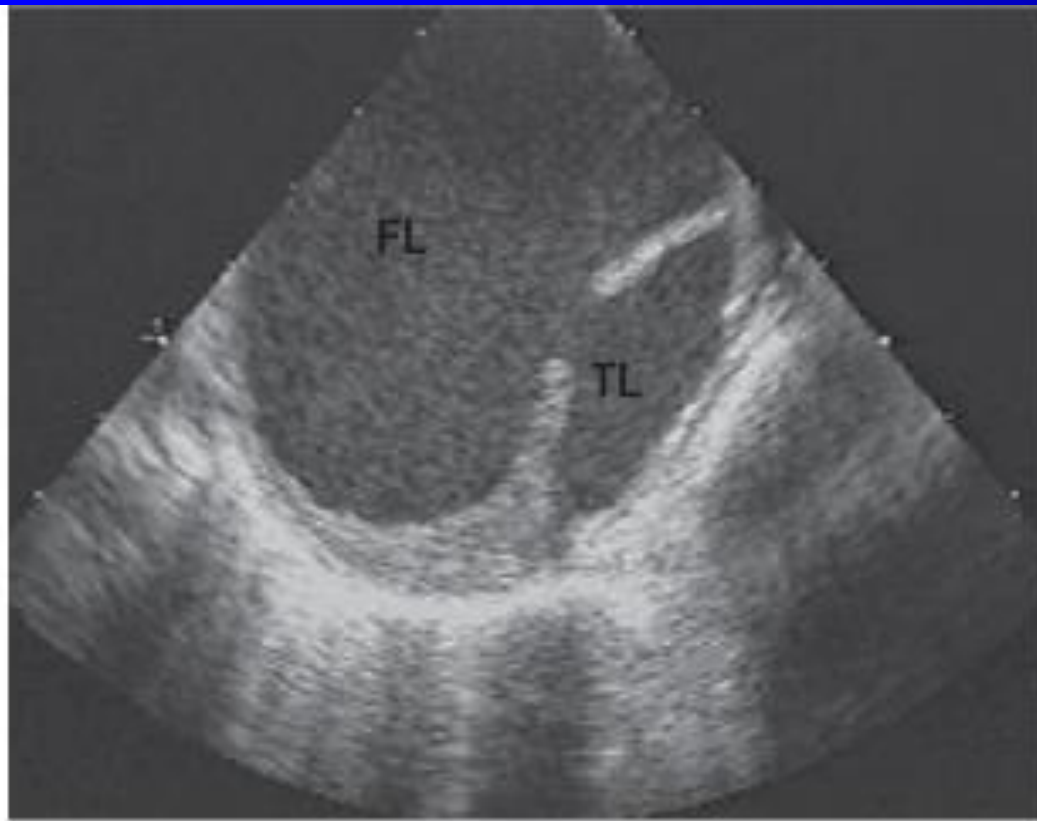
- **Odtržení intimy-** krvácení do medie ao
- **2 lumina – pravé, disekční kanál**
- **Krutá, trhavá bolest** – lokalizace a propagace podle místa a šíření disekce s obstrukcí tepen odstupujících z ao
- **Deficit pulzu** na HKK, DKK, karotidách

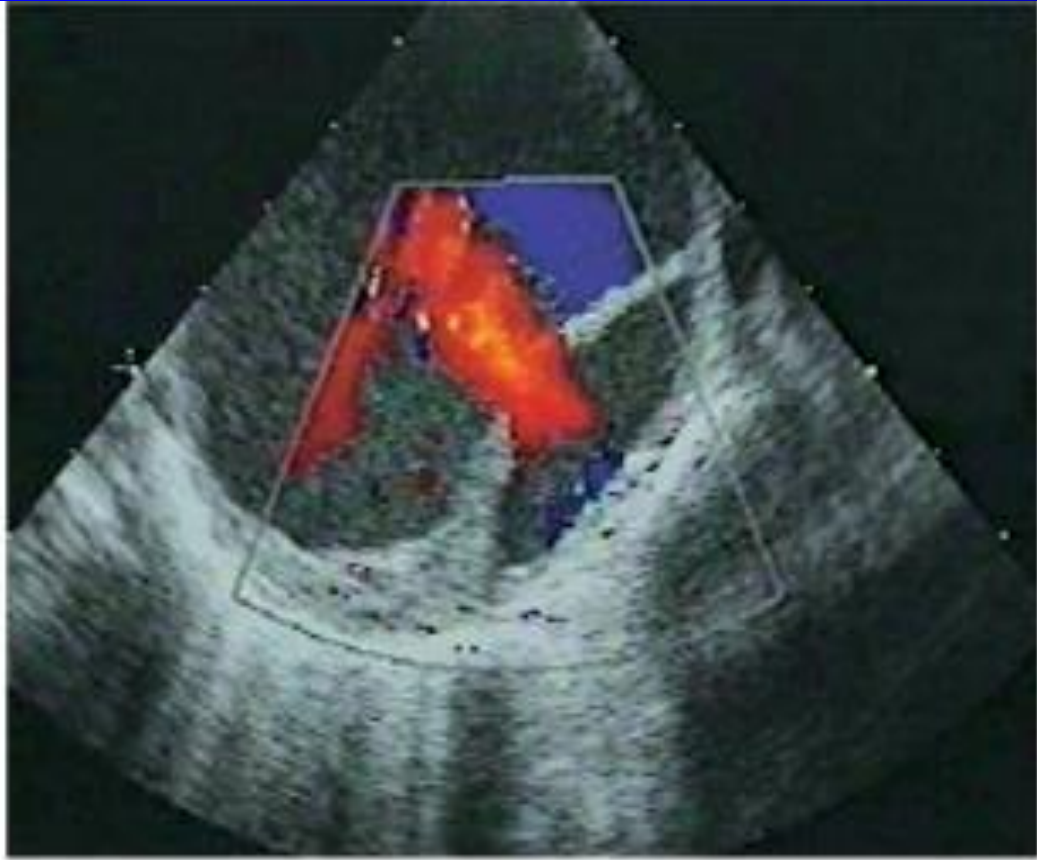
Aortic dissection

A

B

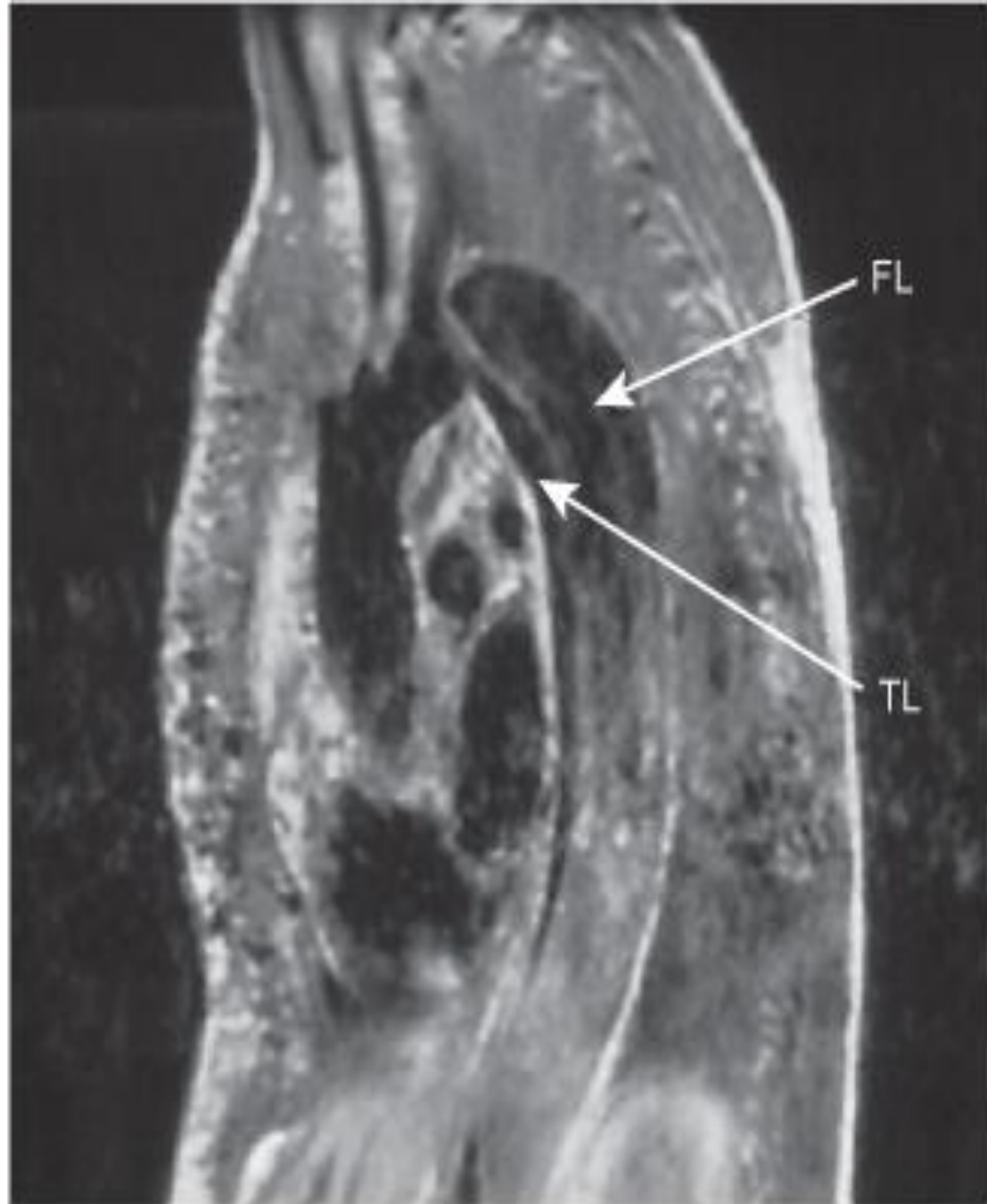

Disekce ao

- **Ischemické postižení orgánů**

CMP, AIM, renální selhání, ischemie končetiny

- **Ao regurgitace** – postižení anulu ao
- **Tamponáda** - komunikace s perikard.
- **Šokový stav**
- **TEE, spirální CT** – urgentní operace

E

Onemocnění periferních tepen (UCHPT, PAOD)

- Subrenální ao, ilické tepny a tepny DKK, a.obl.ao, magistrální tepny krku, tepny HKK
- ICHDK, CMP
- AS + nasedající trombóza 85-90%
- 10-15% vaskulitidy, embolizace , traumata

UCHPT – diabetická angiopatie

- **Makroangiopatie = AS**
- **Mikroangiopatie**

Hyalinní ateroskleróza se ztluštěním kapilární bazální membrány

Poškození mikrocirkulace

- Neenzymová glykace proteinů
- Polyolový mechanismus – akumulace sorbitolu

UCHPT – diabetická angiopatie

- **Mikroangiopatie**
- Diabetická nefropatie
- Diabetická retinopatie
- Periferní neuropatie

DG mikroangiopatie:

- Nález proliferativní retinopatie
- Vyšetření tl.tepenné stěny na a.car.comunis

UCHPT – diabetická angiopatie

Angiopatie

Postižení makrovaskulární
mikrovaskulární

Neuropatie

Porucha
trofických fun.

Trauma

ulcerace

infekce

amputace

Akutní arteriální uzávěry

- **Embolizace** – ateromy a tromby z ao, tromby při fi síní
- **Trombóza** - cévní poškození- AS
- **Vazoneurózy** přechodné poruchy prokrvení
- Arteriální strana mikrocirkulace: bílé prsty počáteční st.Raynaudova fenomenu
- Venózní strana: akrocyanóza,

Akutní arteriální uzávěry

- **Vaskulitidy:** zánět až nekróza cév.stěny
- Ložiskové, segmentální postižení cílových tkání
- Poškození cílových orgánů

Akutní arteriální uzávěry- DG

Klaudikační bolesti

	Klinický popis
I	Bez klinických potíží
IIa	Klaudikace nad 200 m
IIb	pod 200 m
IIc	pod 50 m
IIIa	K.bol.,kotník.TK nad 50
IIIb	kotník.TK pod 50,
IV	Defekt na DK, vývoj z II

Akutní arteriální uzávěry- DG

ICHDK

- Poruchy potence
- Asymptomatická do pokročilého stadia u DM angiopatií s periferní polyneuropatií

Vyšetření

KP kompenzace, šelsty, rezistence v břiše

DK-pulzace, šelesty, trofika

Akutní arteriální uzávěry- kritická ischemie

**Pokročilá ischemie – hrozí ztráta končetiny
či její části**

- **Klidové bolesti – analgetika**
- **Částečná úleva po svěšení končetiny**
- **Defekt na končetině a nízký perfúzní tlak**

**Kotníkový TK pod 50 mm Hg, u DM TK na
palci pod 30 mm Hg**

Akutní arteriální uzávěry- DG

- **UZ Doppler** – průtok v místě měření

Index kotník/paže – norm. 1,06 +/- 0,15,

Pod 0,9 - ICHDK

- **Duplex UZ** – dokonalejší UZ zobrazení
- **DS angiografie** – zlatý standard
- **CT a spirální CT** – ao, abdom., pánevní tp.
- **MR AG**

Akutní arteriální uzávěry- léčba

- **Životospráva:** odstranění RF
- **Fyzikální trénink:** chůze
- **DM angiopatie:** kvalitní hygiena DK
- **Intervenční th:**
- **PTA, lokální trombolýza**
- **Chirurgické th**

Rekonstrukční,endarterektomie,trombektomie

Akutní arteriální uzávěry- léčba

- **Farmakologická léčba**

- **Antiagregační th.**

ASA, ASA+dipyridamol, ticlopidin,
clopidogre

- **Antikoagulancia:** po bypasu, trombembolii

- **Vazodilatancia**

Pentoxifyllin, naftidrofuryl, prostaglandiny,

Choroby žil

- **Fleboskleróza**

fibróza intimy, hlavně povrchových žil

- **Žilní varixy**

Místně se měnící průměr žíly

U prim.varixů chlopně zpočátku nepostiženy

Později dilatace žíly – nedomykavost chl.

Choroby žil- žilní varixy

- **RF**

Věk, genetika, obezita, statické zatěžování
DK, zvyš.nitrobřišního tlaku (těhotenství),

Ženy/muži 2-3:1

- **Klinika + DG**

Tlak až bolest, křeče končetin v noci

Klin.vyš., duplex UZ, kontrast.venografie

Choroby žil- žilní varixy

- **Léčba**
- **Chirurgické techniky, sklerotizace**
Selektivní odstranění postižených žil,
zachování zdravých
- **Fyz.léčba:** komprese, cvičení, chladná voda
od špičky nohy proximálně, nezatěžovat
dlouhým stáním, sezením,

Choroby žil- žilní varixy

- **Léčba**
- **Venofarmaka**

Aditivní, ovlivnění edémů, subj.pocitů – ústup
nočních křečí apod.

Choroby žil- varikoflebitidy , flebitidy

Záněty žilní stěny s nasedající trombózou

- Místní pruhovité zduření, zarudnutí, pohmatová bolest
- Flebitida v.saphena magna – zdroj embolizace do plicnice
- Lokální antitrombotika, protizánětlivé, antiedémové látky, bandáže DK, antikoagul.th., venofarmaka